ENERGA SA

Jednostkowe sprawozdanie finansowe zgodne z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku

SPIS TREŚCI

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z ZYSKÓW LUB STRAT 3
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW 3
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ 4
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH 6
JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH 7
ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI ORAZ INNE INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE 8
1. Informacje ogólne 8
2. Skład Zarządu Spółki 8
3. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego 8
4. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego 8
5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach 9
6. Zmiana szacunków 9
7. Nowe standardy i interpretacje 9
8. Istotne zasady rachunkowości 10
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA Z ZYSKÓW LUB STRAT 17
9. Przychody i koszty 17
10. Podatek dochodowy 19
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ 21
11. Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach 21
12. Aktywa niematerialne 24
13. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty 24
14. Pozostałe aktywa długoterminowe 25
15. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe krótkoterminowe należności finansowe 25
16. Pozostałe aktywa krótkoterminowe 25
17. Kapitał podstawowy i pozostałe kapitały 25
18. Zysk przypadający na jedną akcję 26
19. Dywidendy 26
20. Zobowiązania 26
21. Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje 27
22. Informacja o podmiotach powiązanych 27
NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH 29
23. Instrumenty finansowe 29
24. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym 37
NOTA OBJAŚNIAJĄCA DO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH 41
25. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych 41
POZOSTAŁE NOTY OBJAŚNIAJĄCE 41
26. Zarządzanie kapitałem 41
27. Aktywa i zobowiązania warunkowe 42
28. Struktura zatrudnienia 42
29. Inne informacje mające istotny wpływ na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej oraz wynik finansowy Spółki 42
30. Istotne zdarzenia, jakie wystąpiły po dniu kończącym okres sprawozdawczy 43

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z ZYSKÓW LUB STRAT

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Przychody ze sprzedaży	**9.1**	**89**	**80**
Koszt własny sprzedaży	**9.2**	(79)	(78)
Zysk brutto ze sprzedaży		**10**	**2**
Pozostałe przychody operacyjne		9	10
Koszty ogólnego zarządu		(76)	(72)
Pozostałe koszty operacyjne		(14)	(18)
Przychody z tytułu dywidend		675	203
Pozostałe przychody finansowe	**9.4**	239	225
Koszty finansowe	**9.5**	(351)	(271)
Zysk brutto		**492**	**79**
Podatek dochodowy	**10.1, 10.2**	3	28
Zysk netto		**495**	**107**
Zysk na jedną akcję (w złotych)			
Zysk na jedną akcję (zwykły i rozwodniony)	**18**	1,20	0,26

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Zysk netto		**495**	**107**
Składniki, które w przyszłości mogą zostać przeklasyfikowane na zyski lub straty			
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	**23.8**	(44)	(48)
Odroczony podatek dochodowy		8	9
Inne całkowite dochody netto		**(36)**	**(39)**
Całkowite dochody razem		**459**	**68**

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	Stan na 31 grudnia 2018	Stan na 31 grudnia 2017
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Aktywa niematerialne	**12**	13	13
Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach	**11**	7 326	7 149
Obligacje	**23.5.1**	3 477	3 805
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	**10.4**	19	19
Pochodne instrumenty finansowe	**23.8**	64	33
Pozostałe aktywa długoterminowe	**14**	138	149
		11 037	**11 168**
Aktywa obrotowe			
Należności z tytułu cash poolingu		596	553
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe krótkoterminowe	**15**	39	99
Obligacje	**23.5.1**	1 462	444
Należności z tytułu podatku dochodowego		-	19
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	**13**	2 063	3 013
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	**16**	96	96
		4 256	**4 224**
SUMA AKTYWÓW		**15 293**	**15 392**

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ (kontynuacja)

	Nota	Stan na 31 grudnia 2018	Stan na 31 grudnia 2017
PASYWA			
Kapitał własny przypadający właścicielom			
Kapitał podstawowy	**17.1**	4 522	4 522
Kapitał rezerwowy	**17.4**	1 018	1 018
Kapitał zapasowy	**17.5**	1 540	1 433
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	**23.8**	(34)	2
Zyski zatrzymane	**17.6**	539	151
Kapitał własny ogółem		**7 585**	**7 126**
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty i pożyczki	**23.5.2**	4 864	5 087
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	**23.5.2**	1 075	2 043
Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje długoterminowe	**21**	63	79
Pochodne instrumenty finansowe	**23.8**	40	78
		6 042	**7 287**
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania z tytułu cash poolingu		314	477
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	**20.1**	25	23
Bieżąca część kredytów i pożyczek	**23.5.2**	202	326
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	**23.5.2**	1 025	30
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		64	-
Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje	**21**	16	19
Rozliczenia międzyokresowe bierne kosztów		12	8
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	**20.2**	8	96
		1 666	**979**
Zobowiązania razem		**7 708**	**8 266**
SUMA PASYWÓW		**15 293**	**15 392**

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH

	Nota	Kapitał podstawowy	Kapitał rezerwowy	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów zabezpieczających	Zyski zatrzymane	Razem kapitał własny
Na dzień 1 stycznia 2018		**4 522**	**1 018**	**1 433**	**2**	**151**	**7 126**
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	**23.8**	-	-	-	(36)	-	**(36)**
Zysk netto za okres		-	-	-	-	495	**495**
Suma całkowitych dochodów za okres		**-**	**-**	**-**	**(36)**	**495**	**459**
Podział zysków lat ubiegłych		-	-	107	-	(107)	**-**
Na dzień 31 grudnia 2018		**4 522**	**1 018**	**1 540**	**(34)**	**539**	**7 585**
Na dzień 1 stycznia 2017		**4 522**	**1 018**	**728**	**41**	**828**	**7 137**
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	**23.8**	-	-	-	(39)	-	**(39)**
Zysk netto za okres		-	-	-	-	107	**107**
Suma całkowitych dochodów za okres		**-**	**-**	**-**	**(39)**	**107**	**68**
Podział zysków lat ubiegłych		-	-	705	-	(705)	**-**
Wypłata dywidendy	**19**	-	-	-	-	(79)	**(79)**
Na dzień 31 grudnia 2017		**4 522**	**1 018**	**1 433**	**2**	**151**	**7 126**

JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Nota	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej			
Zysk brutto		**492**	**79**
Korekty o pozycje:			
(Zyski)/straty z tytułu różnic kursowych		9	(6)
Strata z działalności inwestycyjnej		12	8
Amortyzacja	**9.2**	6	5
Odsetki i dywidendy, netto	**25**	(539)	(96)
Zmiany pozycji kapitału obrotowego:			
Zmiana stanu należności		22	(22)
Zmiana stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów, pożyczek i obligacji		123	75
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych		(12)	(17)
		113	**26**
Podatek dochodowy zapłacony		**(143)**	**(25)**
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej		**(30)**	**1**
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej			
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych		2	-
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych		(7)	(7)
Sprzedaż nieruchomości inwestycyjnych		-	11
Wpływy z tytułu wykupu obligacji przez jednostki zależne		476	1 227
Nabycie obligacji jednostek zależnych		(1 075)	(517)
Nabycie udziałów w jednostkach zależnych, stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach		(177)	(211)
Sprzedaż udziałów w jednostkach zależnych		58	43
Wydatki w ramach cash poolingu		(206)	(507)
Dywidendy otrzymane		675	203
Odsetki otrzymane		99	146
Udzielenie pożyczki		-	(10)
Spłata udzielonej pożyczki		10	-
Pozostałe		5	8
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		**(140)**	**386**
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej			
Emisja dłużnych papierów wartościowych		-	1 061
Wpływy z tytułu zaciągniętych pożyczek/kredytów		-	846
Spłata kredytów		(441)	(285)
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom		-	(79)
Odsetki zapłacone		(339)	(208)
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		**(780)**	**1 335**
Zwiększenie/(zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		**(950)**	**1 722**
Środki pieniężne na początek okresu		**3 015**	**1 293**
Środki pieniężne na koniec okresu	**13**	**2 065**	**3 015**

ZASADY (POLITYKA) RACHUNKOWOŚCI ORAZ INNE INFORMACJE OBJAŚNIAJĄCE

1. Informacje ogólne

Dane identyfikacyjne Spółki:

a) Nazwa jednostki:	Energa Spółka Akcyjna
b) Forma prawna jednostki:	Spółka Akcyjna
c) Adres siedziby jednostki:	80-309 Gdańsk, al. Grunwaldzka 472
d) Organ prowadzący rejestr:	Sąd Rejonowy Gdańsk - Północ w Gdańsku, VII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w Gdańsku, pod numerem KRS 0000271591
e) Podstawowy przedmiot działalności:	działalność holdingowa
f) Czas trwania Spółki:	nieoznaczony

Spółka Energa SA została utworzona w dniu 6 grudnia 2006 roku przez Skarb Państwa, Energa-Operator SA (poprzednio Koncern Energetyczny Energa SA) i Energa Elektrownie Ostrołęka SA (poprzednio Zespół Elektrowni Ostrołęka SA).

Na dzień 31 grudnia 2018 roku podmiotem kontrolującym Spółkę jest Skarb Państwa. Od grudnia 2013 roku akcje Spółki znajdują się w publicznym obrocie.

Podstawowym przedmiotem działalności Energa SA jest działalność holdingowa. Spółka jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej Energa SA, w związku z czym sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.

Roczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej („MSSF") zatwierdzonymi przez Unię Europejską („UE"). W celu pełnego zrozumienia sytuacji finansowej i wyników działalności Spółki jako jednostki dominującej w Grupie Kapitałowej niniejsze sprawozdanie finansowe powinno być czytane łącznie z rocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym za okres zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku. Sprawozdania te są dostępne na stronie internetowej Spółki.

2. Skład Zarządu Spółki

Do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania, Zarząd Energa SA funkcjonował w następującym składzie:

1) w okresie od dnia 1 stycznia 2018 roku do dnia 5 lutego 2018 roku:
- Pan Daniel Obajtek - Prezes Zarządu,
- Pani Alicja Barbara Klimiuk - Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych,
- Pan Jacek Kościelniak - Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych,
- Pan Grzegorz Ksepko - Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych,

2) w okresie od dnia 6 lutego 2018 roku do dnia 1 lipca 2018 roku:
- Pani Alicja Barbara Klimiuk - Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych, pełniąca obowiązki Prezesa Zarządu,
- Pan Jacek Kościelniak - Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych,
- Pan Grzegorz Ksepko - Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych,

3) w okresie od dnia 2 lipca 2018 roku do dnia 31 lipca 2018 roku:
- Pan Arkadiusz Siwko - Prezes Zarządu,
- Pani Alicja Barbara Klimiuk - Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych,
- Pan Jacek Kościelniak - Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych,
- Pan Grzegorz Ksepko - Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych,

4) w okresie od dnia 1 sierpnia 2018 roku do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania:
- Pani Alicja Barbara Klimiuk - Wiceprezes Zarządu ds. Operacyjnych, pełniąca obowiązki Prezesa Zarządu
- Pan Jacek Kościelniak - Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych,
- Pan Grzegorz Ksepko - Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych.

3. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe oraz skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Energa SA zostały zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Spółki w dniu 13 marca 2019 roku.

4. Podstawa sporządzenia sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z zasadą kosztu historycznego, z wyjątkiem instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy oraz instrumentów pochodnych zabezpieczających.

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Energa SA w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności Spółki.

4.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z MSSF, które zostały zatwierdzone przez UE.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR") oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF").

4.2. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Walutą funkcjonalną Spółki oraz walutą prezentacji niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego jest złoty polski, a wszystkie wartości liczbowe podane są w milionach złotych („mln zł"), o ile nie wskazano inaczej.

5. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

W procesie stosowania polityki rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa, który wpływa na wielkości wykazywane w sprawozdaniu finansowym, w tym w dodatkowych notach objaśniających. Założenia tych szacunków opierają się na najlepszej wiedzy Zarządu odnośnie bieżących i przyszłych działań i zdarzeń w poszczególnych obszarach. Szczegółowe informacje na temat przyjętych założeń zostały przedstawione w odpowiednich notach niniejszego sprawozdania finansowego.

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na koniec okresu sprawozdawczego, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości księgowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

Utrata wartości aktywów

Nie rzadziej niż na koniec każdego okresu sprawozdawczego Spółka ocenia, czy istnieją jakiekolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników aktywów trwałych. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą, lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Spółka dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów. Kwotę utworzonego odpisu aktualizującego wartość udziałów i akcji w jednostkach zależnych, stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach przedstawiono w nocie 11, natomiast kwotę odpisu aktualizującego wartość pozostałych aktywów finansowych w nocie 23.6.

Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Aktywa z tytułu podatku odroczonego są wyceniane przy zastosowaniu stawek podatkowych, które będą stosowane na moment zrealizowania składnika aktywów, przyjmując za podstawę przepisy podatkowe, które obowiązywały na koniec okresu sprawozdawczego. Energa SA rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione. Kalkulację podatku odroczonego przedstawiono w nocie 10.4, natomiast informację na temat Podatkowej Grupy Kapitałowej Energa zawarto w nocie 10.3.

Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość godziwą instrumentów finansowych, dla których nie istnieje aktywny rynek wycenia się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny. Przy wyborze odpowiednich metod i założeń Spółka kieruje się profesjonalnym osądem. Sposób ustalenia wartości godziwej poszczególnych instrumentów finansowych został przedstawiony w nocie 23.4.

6. Zmiana szacunków

W okresach objętych sprawozdaniem finansowym nie miały miejsca zmiany zakresu ani metodologii dokonywania istotnych szacunków. Zmiany kwotowe szacunków wynikały ze zdarzeń, jakie miały miejsce w okresie sprawozdawczym.

7. Nowe standardy i interpretacje

7.1. Standardy i interpretacje zastosowane po raz pierwszy w roku 2018

Następujące zmiany do istniejących standardów opublikowanych przez RMSR oraz zatwierdzone przez UE, weszły w życie w roku 2018:

- MSSF 9 „Instrumenty finansowe" (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- MSSF 15 „Przychody z umów z klientami" (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- Objaśnienia do MSSF 15 „Przychody z umów z klientami" (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 2 „Płatności w formie akcji" – Klasyfikacja i wycena transakcji płatności w formie akcji (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 4 „Umowy ubezpieczeniowe" – Uwzględnienie zmian wprowadzonych przez MSSF 9 „Instrumenty finansowe" (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- Poprawki do MSSF (cykl 2014-2016) – Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy", MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych" (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 40 „Nieruchomości inwestycyjne" – Przenoszenie nieruchomości inwestycyjnych do innych grup aktywów (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- Interpretacja KIMSF 22 „Transakcje w walutach obcych i ujęcie zaliczek" (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie).

Powyższe zmiany do standardów nie miały istotnego wpływu na wartości prezentowane w sprawozdaniu finansowym Spółki.

7.2. Standardy i interpretacje, jakie zostały już opublikowane i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie

Zatwierdzając niniejsze sprawozdanie finansowe Spółka nie zastosowała następujących standardów, zmian standardów i interpretacji, które zostały opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale nie weszły jeszcze w życie:

- MSSF 16 „Leasing" (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe" – Wcześniejsze spłaty z ujemną kompensatą (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- Interpretacja KIMSF 23 „Niepewność w rozliczeniach podatku dochodowego" (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),

7. Nowe standardy i interpretacje (kontynuacja)

- Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach" – Doprecyzowanie zakresu stosowania standardu dla długoterminowych udziałów w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie).

7.3. Standardy i interpretacje przyjęte przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone przez UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie od regulacji przyjętych przez RMSR, z wyjątkiem poniższych standardów, zmian do standardów i interpretacji, które według stanu na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania:

- Zmiany w zakresie referencji do Założeń Koncepcyjnych w MSSF (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub po tej dacie),
- MSSF 17 „Kontrakty ubezpieczeniowe" (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze" – zmiany do programu określonych świadczeń (obowiązują w odniesieniu od okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2015-2017)" – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 3, MSSF11, MSR 12 oraz MSR 23) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązują w odniesieniu od okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie),
- Zmiana do MSSF 3 „Połączenia przedsięwzięć" definicja przedsięwzięcia (obowiązujące w odniesieniu do połączeń, w przypadku których data przejęcia przypada na początek pierwszego okresu rocznego rozpoczynającego się 1 stycznia 2020 r. lub później oraz w odniesieniu do nabycia aktywów, które nastąpiło w dniu rozpoczęcia w/w okresu rocznego lub później),
- Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe" oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach" – Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem oraz późniejsze zmiany (data wejścia w życie zmian została odroczona do momentu zakończenia prac badawczych nad metodą praw własności),
- Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych" i MSR 8 „Zasady (polityka) rachunkowości, zmiany wartości szacunkowych i korygowanie błędów" – Definicja istotności (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2020 roku lub później).

W przypadku wprowadzenia pozostałych wyżej wymienionych standardów, Spółka nie przewiduje, aby zmiany z tym związane miały istotny wpływ na jej sprawozdania.

8. Istotne zasady rachunkowości

Najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez Spółkę zostały przedstawione poniżej. Zasady te stosowane są w sposób ciągły, za wyjątkiem zmian wynikających ze zmian w MSSF UE, w szczególności dotyczących standardów MSSF 9 „Instrumenty finansowe" oraz MSSF 15 „Przychody z umów z klientami", zastosowanych po raz pierwszy w bieżącym okresie sprawozdawczym. Dla celów rachunkowości zabezpieczeń Spółka stosuje w sposób ciągły MSR 39. Spółka zastosowała oba standardy od dnia ich wejścia w życie bez przekształcania danych porównawczych.

8. Istotne zasady rachunkowości (kontynuacja)

Poniżej tabela prezentująca klasyfikację instrumentów finansowych przed i po wejściu w życie nowych standardów MSSF (stan na 1 stycznia 2018 roku).

Instrumenty finansowe	Klasyfikacja instrumentów finansowych według MSR 39	Klasyfikacja instrumentów finansowych według MSSF 9	Wartość według MSR 39	Wartość według MSSF 9
Aktywa				
Należności z tytułu cash poolingu	Pożyczki i należności	Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	553	553
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	3 013	3 013
Pochodne instrumenty finansowe	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	24	24
Pochodne instrumenty finansowe	Instrumenty pochodne zabezpieczające	Instrumenty pochodne zabezpieczające	9	9
Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach	Instrumenty finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	Instrumenty finansowe wyłączone z zakresu MSSF 9	7 149	7 149
Obligacje	Pożyczki i należności	Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	4 249	4 249
Należności z tytułu leasingu	Instrumenty finansowe wyłączone z zakresu MSR 39	Instrumenty finansowe wyłączone z zakresu MSSF 9	86	86
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe krótkoterminowe	Pożyczki i należności	Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	83	83
Dopłaty do kapitału	Pożyczki i należności	Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	71	71
RAZEM			**15 237**	**15 237**
Zobowiązania				
Kredyty i pożyczki preferencyjne	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	1 378	1 378
Kredyty i pożyczki	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	4 035	4 035
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	2 073	2 073
Pochodne instrumenty finansowe	Instrumenty pochodne zabezpieczające	Instrumenty pochodne zabezpieczające	78	78
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	23	23
Zobowiązania z tytułu cash poolingu	Zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	477	477
RAZEM			**8 064**	**8 064**

8. Istotne zasady rachunkowości (kontynuacja)

8.1. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walutach obcych

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty są przeliczane na moment początkowego ujęcia na złote polskie przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu zawarcia transakcji. Na dzień kończący okres sprawozdawczy:

- pozycje pieniężne są przeliczane przy zastosowaniu kursu zamknięcia (za kurs zamknięcia przyjmuje się kurs średni ustalony dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski na ten dzień),
- pozycje niepieniężne wyceniane według kosztu historycznego w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia pierwotnej transakcji (kurs banku, z którego korzysta jednostka), oraz
- pozycje niepieniężne wyceniane w wartości godziwej w walucie obcej przelicza się przy zastosowaniu kursu wymiany z dnia ustalenia wartości godziwej.

Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych lub, w przypadkach określonych zasadami (polityką) rachunkowości, kapitalizowane w wartości aktywów.

8.2. Aktywa niematerialne

Do aktywów niematerialnych Spółka zalicza możliwe do zidentyfikowania niepieniężne składniki aktywów, nieposiadające postaci fizycznej. Na dzień początkowego ujęcia składnik aktywów niematerialnych wycenia się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cena nabycia składnika aktywów niematerialnych obejmuje:

- cenę zakupu uwzględniającą cła importowe, podatki zawarte w cenie niepodlegające odliczeniu, pomniejszone o wszelkie udzielone upusty i rabaty oraz
- nakłady bezpośrednio związane z przygotowaniem składnika aktywów do użytkowania zgodnie z jego planowanym przeznaczeniem.

Po ujęciu początkowym, aktywa niematerialne są wykazywane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości. Spółka ocenia czy okres użytkowania składnika aktywów niematerialnych jest określony, czy nieokreślony oraz jeśli jest określony, oszacowuje długość tego okresu. Amortyzację rozpoczyna się w miesiącu następującym po miesiącu, w którym składnik aktywów jest gotowy do użycia.

Aktywa niematerialne o ograniczonym okresie użytkowania są poddawane testom na utratę wartości każdorazowo, gdy istnieją przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Okres i metoda amortyzacji są weryfikowane przynajmniej na koniec każdego roku obrotowego.

Zyski lub straty wynikające z usunięcia aktywów niematerialnych ze sprawozdania z sytuacji finansowej są wyceniane według różnicy pomiędzy przychodami ze sprzedaży netto a wartością bilansową danego składnika aktywów i są ujmowane w sprawozdaniu z zysków lub strat w momencie ich usunięcia ze sprawozdania z sytuacji finansowej.

Dla aktywów niematerialnych o określonym okresie użytkowania Spółka stosuje stawki 20%, 25%, 50% i 100%.

8.3. Udziały i akcje w jednostkach zależnych oraz stowarzyszonych

Udziały i akcje w jednostkach zależnych oraz stowarzyszonych Spółka wykazuje według kosztu historycznego pomniejszonego o odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości.

8.4. Utrata wartości aktywów niefinansowych oraz udziałów i akcji w jednostkach zależnych oraz stowarzyszonych

Nie rzadziej niż na koniec każdego okresu sprawozdawczego Spółka ocenia, czy istnieją jakiekolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników niefinansowych aktywów trwałych lub inwestycji w jednostki zależne i stowarzyszone. W razie stwierdzenia, że przesłanki takie zachodzą lub w razie konieczności przeprowadzenia corocznego testu sprawdzającego, czy nastąpiła utrata wartości, Spółka dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik aktywów należy. Utrata wartości występuje jeżeli wartość odzyskiwalna (tj. wyższa z wartości godziwej minus koszt sprzedaży i wartości użytkowej) jest niższa niż wartość bilansowa testowanego aktywa lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne.

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości składników majątkowych używanych w działalności kontynuowanej ujmuje się w tych kategoriach kosztów, które odpowiadają funkcji składnika aktywów, w przypadku którego stwierdzono utratę wartości.

Na każdy koniec okresu sprawozdawczego Spółka ocenia, czy występują przesłanki wskazujące na to, że odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości, który był ujęty w okresach poprzednich w odniesieniu do danego składnika aktywów jest zbędny, lub czy powinien zostać zmniejszony. Jeżeli takie przesłanki występują, Spółka szacuje wartość odzyskiwalną tego składnika aktywów.

Poprzednio ujęty odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości ulega odwróceniu wtedy i tylko wtedy, gdy od czasu ujęcia ostatniego odpisu aktualizującego nastąpiła zmiana wartości szacunkowych stosowanych do ustalenia wartości odzyskiwalnej danego składnika aktywów.

8.5. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne obejmują:

- środki pieniężne na bieżących rachunkach bankowych,
- inne środki pieniężne, w tym lokaty bankowe o terminie zapadalności nie dłuższym niż trzy miesiące.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i innych aktywów pieniężnych, pomniejszonych o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących.

Środki pieniężne wycenia się w wartości nominalnej.

8. Istotne zasady rachunkowości (kontynuacja)

8.6. Leasing

Spółka jako leasingobiorca

Umowy leasingu finansowego, które przenoszą na Spółkę zasadniczo całe ryzyko i korzyści wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, są ujmowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej na dzień rozpoczęcia leasingu według niższej z następujących dwóch wartości: wartości godziwej rzeczowego aktywa trwałego stanowiącego przedmiot leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych. Opłaty leasingowe są rozdzielane pomiędzy koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania z tytułu leasingu, w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe są ujmowane bezpośrednio w sprawozdaniu z zysków lub strat.
Rzeczowe aktywa trwałe użytkowane na mocy umów leasingu finansowego są amortyzowane przez krótszy z dwóch okresów: szacowany okres użytkowania aktywa lub okres leasingu, jeśli nie ma wystarczającej pewności, że leasingobiorca uzyska tytuł własności przed końcem okresu leasingu.
Umowy leasingowe, zgodnie z którymi leasingodawca zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Nowy standard MSSF 16 „Leasing" zmienia zasady ujmowania umów, spełniających definicję leasingu. Z punktu widzenia Spółki główną zmianą jest wymóg rozpoznania w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zobowiązania finansowego zarówno w przypadku umów spełniających kryteria leasingu finansowego, jak i operacyjnego. Powyższa zmiana wpłynie na wzrost wartości aktywów i zobowiązań o 60 mln zł.

Spółka jako leasingodawca

W przypadku leasingu finansowego Spółka wykazuje należności z tytułu leasingu w sprawozdaniu z sytuacji finansowej i swoich księgach rachunkowych jako zaliczane do długo- względnie krótkoterminowych aktywów finansowych. Wycenia się je w zamortyzowanym koszcie przy zastosowaniu stopy procentowej leasingu.
Spółka dzieli opłatę podstawową na część kapitałową i część odsetkową. Część odsetkowa opłaty podstawowej stanowi przychód z tytułu leasingu finansowego odnoszony na dobro przychodów finansowych.
Część kapitałowa opłaty leasingowej przypadająca na dany okres sprawozdawczy stanowi spłatę należności od korzystającego. Podział opłaty następuje przy zastosowaniu stopy procentowej leasingu.
Umowy leasingowe, zgodnie z którymi Spółka zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie pożytki wynikające z posiadania przedmiotu leasingu, zaliczane są do umów leasingu operacyjnego. Przychody z tytułu leasingu operacyjnego ujmowane są liniowo w okresie leasingu. Początkowe koszty bezpośrednie poniesione w toku negocjowania umów leasingu operacyjnego dodaje się do wartości księgowej aktywa stanowiącego przedmiot leasingu i ujmuje jako koszt przez okres trwania leasingu.

8.7. Pozostałe aktywa

Spółka ujmuje w pozostałych aktywach rozliczenia międzyokresowe kosztów, jeżeli spełnione są następujące warunki:

- wynikają z przeszłych zdarzeń – poniesienie wydatku na cel operacyjny jednostki,
- ich wysokość można wiarygodnie określić,
- spowodują w przyszłości wpływ do jednostki korzyści ekonomicznych,
- dotyczą przyszłych okresów sprawozdawczych.

Rozliczenia międzyokresowe ustalane są w wysokości poniesionych, wiarygodnie ustalonych wydatków, jakie dotyczą przyszłych okresów i spowodują w przyszłości wpływ do jednostki korzyści ekonomicznych.

Odpisy czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów mogą następować stosownie do upływu czasu lub wielkości świadczeń. Czas i sposób rozliczenia uzasadniony jest charakterem rozliczanych kosztów, z zachowaniem zasady ostrożności.

Spółka na koniec okresu sprawozdawczego dokonuje weryfikacji czynnych rozliczeń międzyokresowych kosztów w celu sprawdzenia, czy stopień pewności co do osiągnięcia korzyści ekonomicznych przez jednostkę po upływie bieżącego okresu obrotowego jest wystarczający, aby można było daną pozycję wykazać jako składnik aktywów.

Do pozostałych aktywów zaliczane są również należności z tytułu rozliczeń Podatkowej Grupy Kapitałowej Energa, należności z tytułu rozliczeń publiczno-prawnych (za wyjątkiem rozliczeń z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych, które są prezentowane w oddzielnej pozycji w sprawozdaniu z sytuacji finansowej), nadwyżka aktywów nad zobowiązaniami ZFŚS oraz zaliczki przekazane z tytułu przyszłych zakupów rzeczowych aktywów trwałych i aktywów niematerialnych. Zaliczki są prezentowane zgodnie z charakterem aktywów, do jakich się odnoszą – odpowiednio jako aktywa trwałe lub obrotowe. Jako aktywa niepieniężne zaliczki nie podlegają dyskontowaniu.

8.8. Kapitał własny

Kapitał własny wykazywany jest według wartości nominalnej z podziałem na jego rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami statutu Spółki.

Pozycja zyski zatrzymane/niepokryte straty obejmuje wynik netto roku bieżącego, niepodzielone wyniki z lat ubiegłych oraz korekty związane z przejściem na MSSF UE.

8.9. Pozostałe zobowiązania

Pozostałe zobowiązania obejmują w szczególności zobowiązania z tytułu rozliczeń Podatkowej Grupy Kapitałowej Energa, wobec urzędu skarbowego z tytułu podatku od towarów i usług oraz zobowiązania z tytułu otrzymanych zaliczek, które będą rozliczone poprzez dostawę towarów, usług lub rzeczowych aktywów trwałych. Zaliczki wykazywane są w kwocie otrzymanej, a pozostałe zobowiązania ujmowane są w kwocie wymagającej zapłaty.

8.10. Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje

Rozliczenia międzyokresowe przychodów dokonywane są z zachowaniem zasady ostrożności. Do rozliczeń międzyokresowych przychodów zalicza się:

- dotacje rozpoznane przy wycenie kredytów preferencyjnych,

8. Istotne zasady rachunkowości (kontynuacja)

- otrzymane środki pieniężne na sfinansowanie nabycia lub wytworzenia rzeczowych aktywów trwałych oraz prac rozwojowych. Rozliczenie następuje poprzez stopniowe zwiększanie pozostałych przychodów operacyjnych o kwotę odpowiadającą odpisom amortyzacyjnym od tych składników majątkowych w części sfinansowanej przez wspomniane środki pieniężne.

Dotacje rozpoznane przy wycenie kredytów preferencyjnych

W przypadku, gdy Spółka otrzymuje kredyt lub pożyczkę na zasadach preferencyjnych, na dzień początkowego ujęcia, dokonuje się wyceny takiego instrumentu finansowego w wartości godziwej, odpowiadającej wartości zdyskontowanych przepływów, z użyciem rynkowych stóp procentowych dla podobnych instrumentów. Różnicę między wyliczoną w ten sposób kwotą wyceny a wyceną według zamortyzowanego kosztu ujmuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako dotację i rozlicza liniowo przez okres spłaty zobowiązania w ciężar pozostałych przychodów operacyjnych w sprawozdaniu zysków lub strat.

8.11. Cash pooling

Transakcje w ramach systemu cash poolingu ujmowane są jako transakcje z jednostkami powiązanymi, w których drugą stroną transakcji jest spółka pełniąca rolę agenta (Spółka). Należności oraz zobowiązania z tytułu cash poolingu prezentowane są odpowiednio jako krótkoterminowe aktywa finansowe lub krótkoterminowe zobowiązania finansowe w kategorii aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu. Spółka prezentuje rozrachunki z tytułu cash poolingu w szyku rozwartym, natomiast odsetki per saldo. Spółka prezentuje przepływy per saldo w ramach systemu jako z działalności inwestycyjnej lub finansowej.

8.12. Instrumenty finansowe

8.12.1. Aktywa finansowe

Zgodnie z nowym standardem MSSF 9 aktywa finansowe klasyfikowane są wyłącznie do trzech kategorii:
- aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez całkowite dochody,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Klasyfikacja aktywów finansowych uzależniona jest od modelu biznesowego zarządzania aktywami finansowymi oraz charakterystyki umownych przepływów pieniężnych składnika aktywów finansowych.
Klasyfikacja aktywów finansowych dokonywana jest w momencie początkowego ujęcia i może być zmieniona jedynie wówczas, gdy zmienił się biznesowy model zarządzania aktywami finansowymi.
Zgodnie z MSSF 9, składnik aktywów finansowych wycenia się w zamortyzowanym koszcie, jeśli spełnione są oba poniższe warunki:
- celem Spółki jest utrzymywanie tych aktywów finansowych dla uzyskania umownych przepływów pieniężnych,
- dla których postanowienia umowne powodują w określonych terminach przepływy pieniężne, które są wyłącznie spłatami nierozliczonej kwoty głównej i odsetek od tej kwoty (tzw. SPPI – solely payment of principal and interest).

Z kolei składnik aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, jeżeli spełnione są oba poniższe warunki:
- celem Spółki jest zarówno utrzymywanie tych aktywów finansowych dla uzyskania umownych przepływów pieniężnych, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych,
- dla których postanowienia umowne powodują w określonych terminach przepływy pieniężne, które są wyłącznie spłatami nierozliczonej kwoty głównej i odsetek od tej kwoty (tzw. SPPI – solely payment of principal and interest).

Pozostałe składniki aktywów finansowych wycenia się w wartości godziwej przez wynik finansowy.

8.12.2. Utrata wartości aktywów finansowych

MSSF 9 zmienia model w zakresie ustalania odpisów z tytułu trwałej utraty wartości – z modelu strat poniesionych na model strat oczekiwanych. Z dniem 1 stycznia 2018 roku Spółka wdrożyła model oczekiwanych strat kredytowych w stosunku do należności zgodnie z uproszczoną metodą dopuszczalną do zastosowania przez MSSF 9. Uzasadnienie dla zastosowania powyższego modelu stanowią poniższe argumenty:
- należności posiadane przez Spółkę nie zawierały istotnego elementu finansowania w rozumieniu zasad określonych w MSSF 15, czyli nie istniał istotny komponent finansowania mogący korygować przyrzeczoną kwotę wynagrodzenia,
- należności spełniały warunek oczekiwania, że zostaną spłacone w okresie krótszym niż rok.

Uproszczony model pozwala na obliczanie strat kredytowych w całym okresie życia należności. Oczekiwana strata kredytowa, zgodnie z MSSF 9, kalkulowana jest przy uwzględnieniu szacunków w zakresie potencjalnych odzysków z tytułu wniesionych zabezpieczeń. W przypadku należności od kontrahentów oczekuje się, że dane w zakresie historycznej spłacalności mogą odzwierciedlać ryzyko kredytowe, jakie ponoszone będzie w okresach przyszłych.
Ponadto wartość należności może być aktualizowana również indywidualnie, w szczególności w odniesieniu do:
- należności od dłużników postawionych w stan likwidacji lub w stan upadłości,
- należności kwestionowanych przez dłużników oraz z których zapłatą dłużnik zalega, a według oceny sytuacji majątkowej i finansowej dłużnika spłata należności w umownej kwocie nie jest prawdopodobna (w takiej sytuacji odpis na należności wątpliwe może być utworzony w wysokości 100% wartości długu ujętego wcześniej),
- pozostałych należności przeterminowanych, a także należności nieprzeterminowanych, których ryzyko nieściągalności jest znaczne według indywidulanej oceny Zarządu.

8. Istotne zasady rachunkowości (kontynuacja)

W przypadku nabytych obligacji Spółka ocenia wzrost ryzyka kredytowego od momentu początkowego ujęcia indywidualnie w stosunku do każdego emitenta obligacji biorąc pod uwagę wszystkie racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje, włączając w to dane dotyczące przyszłości. Spółka ocenia zmianę ryzyka niewykonania zobowiązania w oczekiwanym okresie życia obligacji. W celu dokonania takiej oceny Spółka porównuje ryzyko niewykonania zobowiązania dla danej obligacji na dzień sprawozdawczy z ryzykiem niewykonania zobowiązania dla tego instrumentu finansowego na dzień początkowego ujęcia, biorąc pod uwagę racjonalne i możliwe do udokumentowania informacje.
Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania Spółka ocenia ryzyko niespłacalności posiadanych obligacji na niskie.

8.12.3. Zobowiązania finansowe

W Energa SA występują zobowiązania finansowe zaklasyfikowane do kategorii wycenianych według zamortyzowanego kosztu oraz wyceniane w wartości godziwej.

Do zobowiązań wycenianych według zamortyzowanego kosztu zalicza się przede wszystkim zobowiązania z tytułu dostaw i usług, kredyty bankowe, pożyczki, papiery dłużne oraz zobowiązania z tytułu cash poolingu. W momencie początkowego ujęcia są one ujmowane według wartości godziwej pomniejszonej o koszty związane z ich uzyskaniem. Po początkowym ujęciu są one wyceniane według zamortyzowanego kosztu, przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej.

Przy ustalaniu zamortyzowanego kosztu uwzględnia się koszty związane z uzyskaniem kredytu lub pożyczki oraz dyskonta lub premie uzyskane w związku ze zobowiązaniem.

Przychody i koszty są ujmowane w sprawozdaniu z zysków lub strat z chwilą usunięcia zobowiązania ze sprawozdania z sytuacji finansowej, a także w wyniku rozliczenia metodą efektywnej stopy procentowej.

Spółka wyłącza ze swojego sprawozdania z sytuacji finansowej zobowiązanie finansowe, gdy zobowiązanie wygasło – to znaczy, kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł.

8.12.4. Rachunkowość zabezpieczeń

Pochodne instrumenty zabezpieczające i rachunkowość zabezpieczeń

Spółka może podjąć decyzję o desygnowaniu wybranych instrumentów pochodnych do rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych jako instrumentów zabezpieczających w ramach identyfikowanego powiązania zabezpieczającego. Spółka dopuszcza stosowanie rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych tylko w przypadku gdy spełnione są następujące kryteria:

- w momencie ustanowienia zabezpieczenia Spółka formalnie wyznacza i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Sporządzana dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, pozycji zabezpieczanej, charakter zabezpieczanego ryzyka oraz sposób bieżącej oceny efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem,
- oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu zmian przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka, zgodnie z udokumentowaną pierwotnie strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego,
- planowana transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia musi być wysoce prawdopodobna oraz musi podlegać zagrożeniu zmianami przepływów pieniężnych, które w rezultacie mogą wpływać na sprawozdanie z zysków lub strat,
- efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić, tj. przepływy pieniężne związane z pozycją zabezpieczaną wynikające z zabezpieczanego ryzyka oraz wartość godziwa instrumentu zabezpieczającego, mogą być wiarygodnie wycenione,
- zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenie zostało ustanowione.

Stosowane zasady rachunkowości dla instrumentów pochodnych desygnowanych jako instrumenty zabezpieczające w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych

Zmiany w wycenie do wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych wyznaczonych jako instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne odnoszone są do innych całkowitych dochodów i ujmowane kumulatywnie w kapitale z aktualizacji wyceny w części stanowiącej efektywne zabezpieczenie, natomiast nieefektywna część zabezpieczenia odnoszona jest do sprawozdania z zysków lub strat.

Kwoty skumulowanej zmiany wyceny do wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego, ujęte uprzednio w kapitale z aktualizacji wyceny, przenoszone są przez inne całkowite dochody do sprawozdania z zysków lub strat w okresie lub okresach, w którym pozycja zabezpieczana wywiera wpływ na sprawozdanie z zysków lub strat.

Spółka zaprzestaje stosowania zasad rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, gdy wystąpi jedno z poniższych zdarzeń:

- instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany (zastąpienia jednego instrumentu zabezpieczającego drugim lub przedłużenia terminu ważności danego instrumentu zabezpieczającego nie uważa się za wygaśnięcie lub rozwiązanie, jeśli takie zastąpienie lub przedłużenie terminu stanowi część udokumentowanej strategii zabezpieczania przyjętej przez jednostkę). W takim przypadku skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone do innych całkowitych dochodów i skumulowane w kapitale własnym przez okres, w którym zabezpieczenie było efektywne, ujmuje się dalej w odrębnej pozycji w kapitale własnym, aż do momentu zajścia planowanej transakcji,

8. Istotne zasady rachunkowości (kontynuacja)

- zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń. W takim przypadku skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone do innych całkowitych dochodów i skumulowane w kapitale własnym przez okres, w którym zabezpieczenie było efektywne, ujmuje się dalej w odrębnej pozycji w kapitale własnym, aż do momentu zajścia planowanej transakcji,
- zaprzestano oczekiwać realizacji planowanej transakcji, wobec tego wszystkie skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone do innych całkowitych dochodów i skumulowane w kapitale własnym przez okres, w którym zabezpieczenie było efektywne, ujmuje się w sprawozdaniu z zysków lub strat. Realizacja planowanej transakcji, która przestaje być wysoce prawdopodobna, może być ciągle oczekiwana,
- Spółka unieważnia powiązanie zabezpieczające. W przypadku zabezpieczenia planowanych transakcji, skumulowane zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym odnoszone do innych całkowitych dochodów i skumulowane w kapitale własnym przez okres, w którym zabezpieczenie było efektywne, ujmuje się dalej w odrębnej pozycji w kapitale własnym, aż do momentu zajścia planowanej transakcji lub do momentu, kiedy zaprzestanie się oczekiwać jej realizacji. Jeśli zaprzestaje się oczekiwać realizacji transakcji skumulowane zyski lub straty skumulowane w kapitale własnym ujmuje się w sprawozdaniu z zysków lub strat.

Prezentacja

W związku z zastosowaniem rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, Spółka stosuje następującą prezentację:

- efektywna część zmiany wyceny instrumentów zabezpieczających jest księgowana w innych całkowitych dochodach i kumulowana w kapitale z aktualizacji wyceny,
- odsetki z tytułu instrumentów zabezpieczających są prezentowane w tej samej linii sprawozdania z zysków lub strat, w której prezentowany jest wynik odsetkowy na pozycji zabezpieczanej,
- rewaluacja instrumentów zabezpieczających przenoszona z innych całkowitych dochodów jest odnoszona do tej samej linii sprawozdania z zysków lub strat, w której prezentowana jest rewaluacja walutowa pozycji zabezpieczanej w tym samym okresie, w którym pozycja zabezpieczana wpływa na wynik finansowy,
- nieefektywna część zmiany wyceny instrumentów zabezpieczających jest odnoszona do przychodów/kosztów finansowych.

8.13. Przychody

W związku z wprowadzeniem MSSF 15 w Spółce nie nastąpiły istotne zmiany w ujmowaniu przychodów. Przychody ze sprzedaży ujmuje się w momencie oraz w stopniu odzwierciedlającym spełnienie przez Spółkę zobowiązania do wykonania świadczenia (realizacji usługi) lub dostawy towaru. Przychody są ujmowane w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że Spółka uzyska korzyści ekonomiczne związane z daną transakcją oraz gdy kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób. Przychody są rozpoznawane po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług (VAT) oraz inne podatki od sprzedaży lub opłaty oraz rabaty i upusty. Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

- strony umowy zawarły umowę (w formie pisemnej, ustnej lub zgodnie z innymi zwyczajowymi praktykami handlowymi) i są zobowiązane do wykonania swoich obowiązków;
- Spółka jest w stanie zidentyfikować prawa każdej ze stron dotyczące dóbr lub usług, które mają zostać przekazane;
- Spółka jest w stanie zidentyfikować warunki płatności za dobra lub usługi, które mają zostać przekazane;
- umowa ma treść ekonomiczną;
- jest prawdopodobne, że jednostka otrzyma wynagrodzenie, które będzie jej przysługiwało w zamian za dobra lub usługi, które zostaną przekazane klientowi.

W zależności od spełnienia określonych w MSSF 15 „Przychody z umów z klientami" kryteriów, przychody mogą być ujmowane jednorazowo (w momencie, gdy kontrola nad dobrami i usługami jest przeniesiona na klienta) albo mogą być rozkładane w czasie w sposób obrazujący wykonanie świadczenia – szczególnie w przypadku umów świadczonych w czasie.
Spółka przedstawia wszelkie bezwarunkowe prawa do otrzymania wynagrodzenia oddzielnie jako należność. Prawo do wynagrodzenia jest bezwarunkowe, jeśli jedynym warunkiem wymagalności wynagrodzenia jest upłynięcie określonego czasu.
Natomiast jeżeli:

- Spółka spełnia zobowiązanie, dokonując przekazania dóbr lub usług klientowi, zanim klient zapłaci wynagrodzenie lub przed terminem jego wymagalności, Spółka przedstawia umowę jako składnik aktywów z tytułu umowy, z wyłączeniem wszelkich kwot przedstawianych jako należności. Składnik aktywów z tytułu umowy to prawo Spółki do wynagrodzenia w zamian za dobra lub usługi, które Spółka przekazała klientowi.
- klient dokonuje płatności wynagrodzenia lub Spółka ma prawo do kwoty wynagrodzenia, które jest bezwarunkowe (tj. należność), zanim Spółka przekaże dobra lub usługi klientowi, Spółka przedstawia umowę jako zobowiązanie z tytułu umowy w chwili dokonania płatności lub gdy płatność staje się należna.

Zobowiązanie z tytułu umowy to obowiązek Spółki do przekazania na rzecz klienta dóbr lub usług, w zamian za które Spółka otrzymała wynagrodzenie (lub kwota wynagrodzenia jest należna) od klienta.
Struktura rodzajowa przychodów ze sprzedaży oraz sposób ich ujmowania są następujące:

- przychody z najmu są ustalane metodą liniową przez okres wynajmu w stosunku do otwartych umów (wyłączone z zakresu MSSF 15),
- przychody z pozostałych usług są ujmowane w momencie wykonania usługi.

Na przychody ze sprzedaży produktów składają się przychody ze sprzedaży usług, w tym w szczególności przychody ze sprzedaży praw do użytkowania marki Energa oraz przychody z tytułu partycypacji spółek zależnych w kosztach promocji marki.
Przychody z tytułu refaktur ujmuje się jako przychody z podstawowej działalności operacyjnej. Korekty przychodów ze sprzedaży są zaliczane do okresu, którego dotyczą do momentu zatwierdzenia sprawozdania finansowego do publikacji. Przychody z tytułu dywidend ujmuje się w momencie nabycia prawa do dywidendy.

8. Istotne zasady rachunkowości (kontynuacja)

Ze względu na nieistotność Spółka nie prezentuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej pozycji aktywa z tytułu umów oraz zobowiązania z tytułu umów.
Podział przychodów zgodnie z powyższymi zasadami został zaprezentowany w nocie 9.1.

8.14. Koszty

Do kosztów operacyjnych zalicza się:

- koszt własny sprzedaży poniesiony w okresie sprawozdawczym, skorygowany o zmianę stanu produktów oraz skorygowany o koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby,
- koszty ogólnego zarządu.

8.15. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zaliczane są w szczególności pozycje związane:

- ze zbyciem rzeczowych aktywów trwałych, aktywów niematerialnych oraz nieruchomości inwestycyjnych,
- z utworzeniem i rozwiązaniem rezerw, z wyjątkiem rezerw związanych z operacjami finansowymi lub odnoszonymi w koszty operacyjne,
- z przekazaniem lub otrzymaniem nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywów, w tym także środków pieniężnych,
- z odszkodowaniami oraz innymi przychodami i kosztami nie związanymi ze zwykłą działalnością.

8.16. Przychody i koszty finansowe

Przychody i koszty finansowe obejmują w szczególności przychody i koszty dotyczące:

- zbycia aktywów finansowych,
- aktualizacji wartości instrumentów finansowych, z wyłączeniem aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, których skutki przeszacowania ujmowane są w innych całkowitych dochodach,
- przychodów z tytułu udziału w zyskach innych jednostek,
- odsetek,
- zmian w wysokości rezerw wynikających z faktu przybliżania się terminu poniesienia kosztu (efekt odwracania dyskonta),
- pozostałych pozycji związanych z działalnością finansową.

Przychody i koszty z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich narastania, z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej w stosunku do wartości księgowej netto danego instrumentu finansowego, biorąc pod uwagę zasadę istotności.
Dywidendy są ujmowane w momencie ustalenia praw do ich otrzymania.
Spółka kompensuje przychody i koszty z tytułu różnic kursowych.

8.17. Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto przypadającego dla akcjonariuszy jednostki dominującej za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym. W przypadku scalenia lub podziału akcji, do kalkulacji stosuje się retrospektywnie liczbę akcji po ich scaleniu lub podziale.

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA Z ZYSKÓW LUB STRAT

9. Przychody i koszty

9.1. Przychody ze sprzedaży

W Spółce występują przychody ze sprzedaży usług rozpoznawane w punkcie czasu. Nie występują natomiast przychody rozpoznawane w sposób ciągły oraz gwarancje i powiązane zobowiązania z tytułu świadczonych usług. Spółka najczęściej stosuje 14-dniowe terminy płatności.

Struktura rodzajowa przychodów przedstawia się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Przychody z tytułu opłat licencyjnych	60	56
Przychody ze sprzedaży usług informatycznych	11	11
Przychody z tytułu najmu	9	7
Przychody z pozostałych usług	9	6
RAZEM	**89**	**80**

9. Przychody i koszty (kontynuacja)

9.2. Koszty działalności według rodzaju

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych, aktywów niematerialnych oraz nieruchomości inwestycyjnych	6	5
Odpisy aktualizujące aktywa niematerialne	-	25
Zużycie materiałów i energii	2	2
Usługi obce	68	62
Podatki i opłaty	(2)*	(4)
Koszty świadczeń pracowniczych	27	22
Pozostałe koszty rodzajowe	54	38
RAZEM	**155**	**150**
w tym:		
Koszt własny sprzedaży	79	78
Koszty ogólnego zarządu	76	72

* w tym korekta deklaracji VAT za lata ubiegłe w kwocie (8) mln zł

9.3. Koszty świadczeń pracowniczych

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Wynagrodzenia	21	17
Koszty ubezpieczeń społecznych	3	2
Pozostałe koszty świadczeń pracowniczych	3	3
RAZEM	**27**	**22**

9.4. Pozostałe przychody finansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Przychody odsetkowe	239	195
Wycena innych instrumentów pochodnych	-	17
Różnice kursowe	-	13
RAZEM	**239**	**225**

9.5. Koszty finansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Koszty odsetkowe	330	269
Wycena innych instrumentów pochodnych	12	-
Różnice kursowe	8	-
Pozostałe koszty finansowe	1	2
RAZEM	**351**	**271**

10. Podatek dochodowy

10.1. Obciążenia podatkowe

Główne składniki obciążenia podatkowego za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku oraz 31 grudnia 2017 roku przedstawiają się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Sprawozdanie z zysków lub strat		
Bieżący podatek dochodowy	11	23
Odroczony podatek dochodowy	(8)	5
Korzyść podatkowa wykazywana w sprawozdaniu z zysków lub strat	**3**	**28**
Sprawozdanie z całkowitych dochodów		
Odroczony podatek dochodowy	8	9
Korzyść podatkowa wykazane w innych całkowitych dochodach	**8**	**9**

10.2. Uzgodnienie efektywnej stopy podatkowej

Uzgodnienie podatku dochodowego od wyniku finansowego brutto przed opodatkowaniem według ustawowej stawki podatkowej, z podatkiem dochodowym liczonym według efektywnej stawki podatkowej Spółki przedstawia się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Zysk brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	**492**	**79**
Podatek według ustawowej stawki podatkowej obowiązującej w Polsce, wynoszącej 19%	**(93)**	**(15)**
Efekt podatkowy przychodów i kosztów trwale niepodatkowych:	96	43
- z tytułu otrzymanych dywidend	128	39
- pozostałe	(32)	4
Podatek według efektywnej stawki podatkowej	**3**	**28**
Korzyść podatkowa wykazana w sprawozdaniu z zysków lub strat	3	28

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie obowiązujących przepisów podatkowych. Zastosowanie tych przepisów różnicuje zysk (stratę) podatkową od księgowego zysku (straty) netto, w związku z wyłączeniem przychodów niepodlegających opodatkowaniu i kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym. W latach 2018 - 2019 obowiązywała stawka 19%. Obecne przepisy nie zakładają zróżnicowania stawek podatkowych dla przyszłych okresów.

10.3. Podatkowa Grupa Kapitałowa Energa

Do dnia 31 grudnia 2017 roku obowiązywała umowa podatkowej grupy kapitałowej zawarta w dniu 27 stycznia 2015 roku, na podstawie której spółka Energa SA wraz z podmiotami powiązanymi: Energa-Operator SA, Energa-Obrót SA, Energa Wytwarzanie SA, Energa Informatyka i Technologie Sp. z o.o., Energa Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o., RGK Sp. z o.o., ENSA PGK1 Sp. z o.o., ENSA PGK2 Sp. z o.o., ENSA PGK3 Sp. z o.o., ENSA PGK4 Sp. z o.o., ENSA PGK5 Sp. z o.o., ENSA PGK6 Sp. z o.o., ENSA PGK7 Sp. z o.o., ENSA PGK8 Sp. z o.o., EOB PGK1 Sp. z o.o. oraz EOB PGK2 Sp. z o.o. stanowiła podatkową grupę kapitałową pod nazwą PGK Energa. Umowa została zarejestrowana przez Naczelnika Pomorskiego Urzędu Skarbowego w dniu 27 lutego 2015 roku. Spółka Energa SA została wyznaczona jako spółka reprezentująca PGK Energa w zakresie obowiązków wynikających z ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz przepisów ustawy Ordynacja Podatkowa.

Datą rozpoczęcia działalności PGK Energa był 1 maja 2015 roku. Umowa zawarta na okres 3 lat podatkowych wygasła w dniu 31 grudnia 2017 roku.

W dniu 25 września 2017 roku spółka Energa SA zawarła wraz z podmiotami powiązanymi: Energa-Operator SA, Energa-Obrót SA, Energa Wytwarzanie SA, Energa Informatyka i Technologie Sp. z o.o., Energa Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o., Energa-Operator Logistyka Sp. z o.o. (obecna nazwa: Energa Logistyka Sp. z o.o.), Energa Oświetlenie Sp. z o.o., Enspirion Sp. z o.o., ENSA PGK1 Sp. z o.o. (obecna nazwa: Energa Invest Sp. z o.o.), ENSA PGK3 Sp. z o.o. (obecna nazwa: Energa Ochrona Sp. z o.o.), ENSA PGK8 Sp. z o.o., EOB PGK1 Sp. z o.o., EOB PGK2 Sp. z o.o. (obecna nazwa: Centrum Badawczo-Rozwojowe im. M. Faradaya Sp. z o.o.) nową umowę podatkowej grupy kapitałowej PGK Energa 2018. Umowa została zawarta na okres 3 lat podatkowych, tj. do 31 grudnia 2020 roku.

Przedmiotem opodatkowania podatkiem dochodowym jest osiągnięty w roku podatkowym dochód stanowiący nadwyżkę sumy dochodów wszystkich spółek tworzących grupę nad sumą ich strat.

Spółki PGK Energa wykazujące zysk podatkowy przekazują odpowiednią kwotę podatku dochodowego do Energa SA, która rozlicza się z urzędem skarbowym jako spółka reprezentująca. Spółki należące do PGK Energa ponoszące stratę podatkową uzyskują korzyść podatkową, w kwocie w jakiej przyczyniły się do obniżenia kwoty podatku przypadającego na całą PGK. Rozliczenia z tytułu PGK Energa nie wpływają na ujęcie podatku odroczonego a jedynie na podatek bieżący.

Przepływy pomiędzy spółkami należącymi do PGK Energa są realizowane w ciągu roku, w terminach poprzedzających wpłatę zaliczek na podatek dochodowy. W związku z tym, na koniec okresu sprawozdawczego, Energa SA wykazuje rozrachunki ze spółkami z tytułu rozliczeń w ramach PGK. Ostateczne rozliczenie pomiędzy spółkami należącymi do PGK następuje po złożeniu przez spółkę reprezentującą deklaracji rocznej.

10. Podatek dochodowy (kontynuacja)

10.4. Odroczony podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy wynika z następujących pozycji:

	Stan na 31 grudnia 2018	Stan na 31 grudnia 2017
Aktywa z tytułu podatku odroczonego przed kompensatą	**85**	**61**
od różnicy pomiędzy podatkową a księgową wartością zobowiązań finansowych wycenianych wg zamortyzowanego kosztu	23	25
od różnicy pomiędzy podatkową a księgową wartością rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych	5	12
od różnicy pomiędzy podatkową a księgową wartością pożyczek i należności	-	1
od różnicy pomiędzy podatkową a księgową wartością zobowiązań wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy	10	1
od naliczonych różnic kursowych	18	14
od rozliczeń międzyokresowych przychodów	2	4
od straty od zysków kapitałowych	23	-
pozostałe	4	4
Kompensata	***(66)***	***(42)***
RAZEM	**19**	**19**

	Stan na 31 grudnia 2018	Stan na 31 grudnia 2017
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego przed kompensatą	**66**	**42**
od różnicy pomiędzy podatkową a księgową wartością pożyczek i należności	34	18
od różnicy pomiędzy podatkową a księgową wartością instrumentów zabezpieczających	1	1
od różnicy pomiędzy podatkową a księgową wartością aktywów finansowych wyłączonych z zakresu MSSF 9	14	16
od naliczonych różnic kursowych	11	-
pozostałe	6	7
Kompensata	***(66)***	***(42)***
RAZEM	**-**	**-**

Spółka nie ujęła w sprawozdaniu z sytuacji finansowej składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego od wartości nierozliczonych strat podatkowych poniesionych w latach 2012 - 2013 na łączną kwotę 109 mln zł.

Zmiany aktywów i rezerwy z tytułu podatku odroczonego przedstawia poniższa tabela:

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
Bilans otwarcia przed kompensatą:	**61**	**69**
Zwiększenia:	**49**	**18**
ujęte w wyniku finansowym	41	18
ujęte w innych całkowitych dochodach	8	-
Zmniejszenia:	**(25)**	**(26)**
ujęte w wyniku finansowym	(25)	(26)
Kompensata	**(66)**	**(42)**
Bilans zamknięcia	**19**	**19**
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	**19**	**19**
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
Bilans otwarcia przed kompensatą:	**42**	**64**
Zwiększenia:	**34**	**9**
ujęte w wyniku finansowym	34	9
Zmniejszenie:	**(10)**	**(31)**
ujęte w wyniku finansowym	(10)	(22)
ujęte w innych całkowitych dochodach	-	(9)
Kompensata	**(66)**	**(42)**
Bilans zamknięcia	**-**	**-**
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	**-**	**-**

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA Z SYTUACJI FINANSOWEJ

11. Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach

Nazwa i forma prawna	Siedziba	Wartość udziałów/ akcji w księgach Energa SA	Udział Energa SA w kapitale zakładowym, w ogólnej liczbie głosów oraz w zarządzaniu (%)	Wynik finansowy netto za 2018 w mln zł	Kapitał własny w mln zł
Jednostki zależne					
Energa-Operator SA	Gdańsk	4 471	100,00	620	7 406
Energa Wytwarzanie SA	Gdańsk	1 051	100,00	156	1 133
Energa Kogeneracja Sp. z o.o.	Elbląg	621	64,59	(15)	860
Energa-Obrót SA	Gdańsk	330	100,00	1	482
Energa Oświetlenie Sp. z o.o.	Sopot	234	100,00	15	206
Energa Finance AB (publ)	Sztokholm	103	100,00	(12)	79
Energa Invest Sp. z o.o.	Gdańsk	68	100,00	(5)	28
Energa Informatyka i Technologie Sp. z o.o.	Gdańsk	37	100,00	9	53
Energa Logistyka Sp. z o.o.	Płock	25	100,00	(6)	18
Enspirion Sp. z o.o.	Gdańsk	5	100,00	1	(4)
Energa Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	Gdańsk	5	100,00	(4)	45
Energa Serwis Sp. z o.o.	Ostrołęka	2	14,09	3	19
Energa Ochrona Sp. z o.o.	Gdańsk	1	100,00	(2)	2
Pozostałe spółki	-	1	-	-	-
Jednostki stowarzyszone					
Polimex-Mostostal SA	Warszawa	82	16,48	(1)*	544*
ElectroMobility Poland SA	Warszawa	17	25,00	**	**
Wspólne przedsięwzięcia					
Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o.	Ostrołęka	273	50,00	(5)	524
Razem wartość udziałów i akcji		**7 326**			

* dane na koniec III kwartału 2018 roku

** brak danych na moment zatwierdzenia sprawozdania finansowego

W związku z podjęciem uchwały w dniu 3 stycznia 2018 roku przez NWZ ElectroMobility Poland SA, w dniu 17 stycznia 2018 roku Energa SA wniosła wkład pieniężny w wysokości 5 mln zł odpowiadający podwyższonej wartości nominalnej akcji spółki ElectroMobility Poland SA.

W dniu 29 marca 2018 roku Energa SA wniosła wkład pieniężny w wysokości 18 mln zł i w zamian objęła nowo utworzone udziały w spółce Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. Udział Energa SA w kapitale tej spółki nie uległ zmianie.

Po połączeniu w dniu 7 czerwca 2018 roku spółki Energa Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o. ze spółką RGK Sp. z o.o. łączna kwota odpisów aktualizujących wartość udziałów na dzień 31 grudnia 2018 roku nie zmieniła się i wynosi 29 mln zł i w całości dotyczy udziałów w spółce Energa Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.

W dniu 30 lipca 2018 roku Energa SA wniosła wkład pieniężnych w wysokości 143 mln zł i w zamian objęła nowo utworzone udziały w spółce Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. Udział Energa SA w kapitale tej spółki nie uległ zmianie.

W dniu 19 października 2018 roku Energa SA wniosła wkład pieniężny w wysokości 10 mln zł odpowiadający podwyższonej wartości nominalnej akcji spółki ElectroMobility Poland SA.

Testy na utratę wartości udziałów i akcji

W IV kwartale 2018 roku dokonano oceny wystąpienia wewnętrznych i zewnętrznych przesłanek utraty wartości posiadanych udziałów i akcji. W związku z wystąpieniem przesłanek mogących skutkować spadkiem wartości udziałów i akcji niektórych spółek Grupy posiadanych przez Energę SA, przeprowadzono testy na utratę wartości.

Testy na utratę wartości udziałów i akcji przeprowadzono wykorzystując metodę dochodową, wyznaczając wartość użytkową w oparciu o zdyskontowaną wartość szacowanych przepływów z działalności operacyjnej z uwzględnieniem m.in. następujących założeń:

- przyjęto prognozy cen energii elektrycznej, węgla kamiennego, uprawnień do emisji CO_2 oraz cen świadectw pochodzenia energii dla rynku polskiego na podstawie raportu przygotowanego dla Grupy przez niezależny podmiot; prognoza została przygotowana w perspektywie do 2065 roku,
- przyjęcie ilości darmowych uprawnień do emisji CO_2 na lata 2015-2021 zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 31 marca 2014 roku (poz. 439) oraz 8 kwietnia 2014 roku (poz. 472),

11. Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach (kontynuacja)

- przyjęcie nakładów na poziomach zapewniających utrzymanie zdolności produkcyjnych istniejących aktywów trwałych w wyniku prowadzenia inwestycji o charakterze odtworzeniowym, w tym nakładów na dostosowanie poziomów emisji przemysłowych do wymogów Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/75/UE z dnia 24 listopada 2010 roku, w sprawie emisji przemysłowych oraz decyzji wykonawczej Komisji UE 2017/1442 w sprawie konkluzji najlepszych dostępnych technik (BAT) opublikowanej dnia 17 sierpnia 2017 roku,
- utrzymanie wsparcia dla produkcji z istniejących odnawialnych źródeł energii zgodnie z Ustawą z dnia 20 lutego 2015 roku o odnawialnych źródłach energii wraz z jej późniejszymi zmianami (Dz.U. 2017 nr 0, poz. 1148),
- utrzymanie Operacyjnej Rezerwy Mocy w okresie do roku 2020 oraz uzyskanie wsparcia w ramach Rynku Mocy od roku 2021,
- przyjęcie długości prognozy poszczególnych spółek w taki sposób, aby przepływ służący kalkulacji wartości rezydualnej był jak najbardziej zbliżony do spodziewanych przepływów w latach kolejnych.

Stopy dyskontowe ustalone w oparciu o wysokość średnioważonego kosztu kapitału (WACC) po opodatkowaniu przyjęte do kalkulacji zawierały się w przedziale 6,17% - 6,99%.

Energa Invest Sp. z o.o.

Test na utratę wartości udziałów w spółce został przeprowadzony na dzień 31 grudnia 2018 roku. Kalkulacje do ustalenia wartości użytkowej zostały przeprowadzone w oparciu o projekcje finansowe dla okresu grudzień 2018 – grudzień 2024 oraz wartość rezydualną. Przy ekstrapolacji prognoz przepływów po roku 2024 zastosowano stopę wzrostu wynoszącą 2,0%, co nie przewyższa średnich długoterminowych stóp wzrostu inflacji w Polsce. Standardowy okres 5 lat projekcji został wydłużony ze względu na trwający proces wdrażania nowego modelu biznesowego spółki, co pozwala na określenie wartości rezydualnej na bazie reprezentatywnych przepływów, a w związku z tym na bardziej rzetelną wycenę udziałów spółki.

W oparciu o wynik testu przeprowadzonego w IV kwartale 2018 nie stwierdzono konieczności utworzenia odpisów aktualizujących wartość udziałów w spółce.

Energa-Obrót SA

Test na utratę wartości akcji w spółce został przeprowadzony na dzień 31 grudnia 2018 roku. Kalkulacje do ustalenia wartości użytkowej zostały przeprowadzone w oparciu o projekcje finansowe dla okresu grudzień 2018 – grudzień 2023 oraz wartość rezydualną. Przy ekstrapolacji prognoz przepływów po roku 2023 zastosowano stopę wzrostu wynoszącą 2,0%, co nie przewyższa średnich długoterminowych stóp wzrostu inflacji w Polsce.

W oparciu o wynik testu przeprowadzonego w IV kwartale 2018 nie stwierdzono konieczności utworzenia odpisów aktualizujących wartość akcji w spółce.

Energa Informatyka i Technologie Sp. z o.o.

Test na utratę wartości udziałów w spółce został przeprowadzony na dzień 31 grudnia 2018 roku. Kalkulacje do ustalenia wartości użytkowej zostały przeprowadzone w oparciu o projekcje finansowe dla okresu grudzień 2018 – grudzień 2023 oraz wartość rezydualną. Przy ekstrapolacji prognoz przepływów po roku 2023 zastosowano stopę wzrostu wynoszącą 2,0%, co nie przewyższa średnich długoterminowych stóp wzrostu inflacji w Polsce.

W oparciu o wynik testu przeprowadzonego w IV kwartale 2018 nie stwierdzono konieczności utworzenia odpisów aktualizujących wartość udziałów w spółce.

Energa Kogeneracja Sp. z o.o.

Test na utratę wartości udziałów w spółce został przeprowadzony na dzień 31 grudnia 2018 roku. Kalkulacje do ustalenia wartości użytkowej zostały przeprowadzone w oparciu o projekcje finansowe dla okresu grudzień 2018 – grudzień 2030 oraz wartość rezydualną. Przy ekstrapolacji prognoz przepływów po roku 2030 zastosowano stopę wzrostu wynoszącą 2,0%, co nie przewyższa średnich długoterminowych stóp wzrostu inflacji w Polsce. Standardowy okres 5 lat projekcji został wydłużony ze względu na zniekształcenie przepływów w tym okresie przez wpływy z tytułu zielonych praw majątkowych uzyskiwanych przez instalację BB20. Wydłużenie okresu projekcji pozwala na określenie wartości rezydualnej na bazie reprezentatywnych przepływów, a w związku z tym na bardziej rzetelną wycenę udziałów spółki.

W oparciu o wynik testu przeprowadzonego w IV kwartale 2018 nie stwierdzono konieczności utworzenia odpisów aktualizujących wartość udziałów w spółce.

Enspirion Sp. z o.o.

Test na utratę wartości udziałów w spółce został przeprowadzony na dzień 31 grudnia 2018 roku. Kalkulacje do ustalenia wartości użytkowej zostały przeprowadzone w oparciu o projekcje finansowe dla okresu grudzień 2018 – grudzień 2023 oraz wartość rezydualną. Przy ekstrapolacji prognoz przepływów po roku 2023 zastosowano stopę wzrostu wynoszącą 2,0%, co nie przewyższa średnich długoterminowych stóp wzrostu inflacji w Polsce.

W oparciu o wynik testu przeprowadzonego w IV kwartale 2018 nie stwierdzono konieczności utworzenia odpisów aktualizujących wartość udziałów w spółce.

Energa Wytwarzanie SA

Test na utratę wartości akcji w spółce został przeprowadzony na dzień 31 grudnia 2018 roku. Kalkulacje do ustalenia wartości użytkowej zostały przeprowadzone w oparciu o projekcje finansowe dla okresu grudzień 2018 – grudzień 2023 oraz wartość rezydualną. Przy ekstrapolacji prognoz przepływów po roku 2023 zastosowano stopę wzrostu wynoszącą 2,0%, co nie przewyższa średnich długoterminowych stóp wzrostu inflacji w Polsce.

W oparciu o wynik testu przeprowadzonego w IV kwartale 2018 nie stwierdzono konieczności utworzenia odpisów aktualizujących wartość akcji w spółce.

11. Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach (kontynuacja)

Energa Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.

Test na utratę wartości udziałów w spółce został przeprowadzony na dzień 31 grudnia 2018 roku. Kalkulacje do ustalenia wartości użytkowej zostały przeprowadzone metodą mieszaną, z uwzględnieniem zdyskontowanej wartości szacowanych przepływów z działalności operacyjnej oraz wyceny aktywów nieoperacyjnych przez rzeczoznawcę metodą rynkową. Wycenę metodą dochodową opartą o projekcje finansowe dla okresu grudzień 2018 – grudzień 2024 oraz wartość rezydualną. Standardowy okres 5 lat projekcji został wydłużony ze względu na zniekształcenie przepływów w 2023 roku przez wysoki poziom nakładów. Wydłużenie okresu projekcji pozwala na określenie wartości rezydualnej na bazie reprezentatywnych przepływów, a w związku z tym na bardziej rzetelną wycenę udziałów spółki. Przy ekstrapolacji prognoz przepływów po roku 2024 zastosowano stopę wzrostu wynoszącą 2,0%, co nie przewyższa średnich długoterminowych stóp wzrostu inflacji w Polsce.

W oparciu o wynik testu przeprowadzonego w IV kwartale 2018 nie stwierdzono konieczności utworzenia odpisów aktualizujących wartość udziałów w spółce.

Energa Ochrona Sp. z o.o.

Test na utratę wartości udziałów w spółce został przeprowadzony na dzień 31 grudnia 2018 roku. Kalkulacje do ustalenia wartości użytkowej zostały przeprowadzone w oparciu o projekcje finansowe dla okresu grudzień 2018 – grudzień 2023 oraz wartość rezydualną. Przy ekstrapolacji prognoz przepływów po roku 2023 zastosowano stopę wzrostu wynoszącą 2,0%, co nie przewyższa średnich długoterminowych stóp wzrostu inflacji w Polsce.

W oparciu o wynik testu przeprowadzonego w IV kwartale 2018 nie stwierdzono konieczności utworzenia odpisów aktualizujących wartość udziałów w spółce.

Energa Logistyka Sp. z o.o.

Test na utratę wartości udziałów w spółce został przeprowadzony na dzień 31 grudnia 2018 roku. Kalkulacje do ustalenia wartości użytkowej zostały przeprowadzone w oparciu o projekcje finansowe dla okresu grudzień 2018 – grudzień 2025 oraz wartość rezydualną. Standardowy okres 5 lat projekcji został wydłużony ze względu na trwający proces wdrażania nowego modelu biznesowego spółki, co pozwala na określenie wartości rezydualnej na bazie reprezentatywnych przepływów, a w związku z tym na bardziej rzetelną wycenę udziałów spółki. Przy ekstrapolacji prognoz przepływów po roku 2023 zastosowano stopę wzrostu wynoszącą 2,0%, co nie przewyższa średnich długoterminowych stóp wzrostu inflacji w Polsce.

W oparciu o wynik testu przeprowadzonego w IV kwartale 2018 nie stwierdzono konieczności utworzenia odpisów aktualizujących wartość udziałów w spółce.

Analiza wrażliwości

Poniżej przedstawiono szacowany wpływ zmiany poziomu WACC na łączną wycenę wskazanych powyżej udziałów i akcji. Zmiana WACC w niekorzystnym kierunku na wskazanym poniżej poziomie nie skutkuje koniecznością dokonania odpisów aktualizujących.

Analiza wrażliwości uwzględnia zmianę czynników w całym okresie prognozy.

Parametr	Wartość i kierunek zmiany	Wpływ na łączną wartość z wyceny testowanych CGU [mln PLN]		Zmiana wartości odpisu / odwrócenia odpisu [mln PLN]
		Zwiększenie wartości	Zmniejszenie wartości	
Stopy dyskontowe	[+ 0,5 p.p.]	-	(544,4)	-
	[- 0,5 p.p.]	664,5	-	-

W przypadku zmian uwarunkowań rynkowych istnieje ryzyko, iż wyniki testów mogą się w przyszłości zmienić.

12. Aktywa niematerialne

	Licencje i patenty	Inne aktywa niematerialne	Aktywa niematerialne nieoddane do użytkowania	RAZEM
Wartość brutto				
Na dzień 1 stycznia 2018	**10**	**27**	**28**	**65**
Zakup aktywów niematerialnych (w tym nieoddanych do użytkowania)	-	-	9	**9**
Rozliczenie aktywów niematerialnych nieoddanych do użytkowania	4	-	(4)	**-**
Sprzedaż, zbycie	-	-	(1)	**(1)**
Likwidacja	(1)	-	-	**(1)**
Przekazanie do używania na podstawie umowy leasingu	(2)	-	-	**(2)**
Na dzień 31 grudnia 2018	**11**	**27**	**32**	**70**
Skumulowana amortyzacja (umorzenie)				
Na dzień 1 stycznia 2018	**(8)**	**(19)**	**-**	**(27)**
Amortyzacja za okres	(1)	(4)	-	**(5)**
Na dzień 31 grudnia 2018	**(9)**	**(23)**	**-**	**(32)**
Odpis z tytułu trwałej utraty wartości				
Na dzień 1 stycznia 2018	**-**	**-**	**(25)**	**(25)**
Na dzień 31 grudnia 2018	**-**	**-**	**(25)**	**(25)**
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2018	**2**	**8**	**3**	**13**
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2018	**2**	**4**	**7**	**13**

Odpis aktualizujący dotyczy nakładów poniesionych na projekty prowadzone we współpracy z Instytutem Maszyn Przepływowych, w związku z brakiem na dzień dzisiejszy możliwości ich przemysłowego wykorzystania. Odpisem zostało objęte całe aktywo.

	Licencje i patenty	Inne aktywa niematerialne	Aktywa niematerialne nieoddane do użytkowania	RAZEM
Wartość brutto				
Na dzień 1 stycznia 2017	**9**	**21**	**18**	**48**
Zakup aktywów niematerialnych (w tym nieoddanych do użytkowania)	-	-	25	**25**
Rozliczenie aktywów niematerialnych nieoddanych do użytkowania	9	6	(15)	**-**
Przekazanie do używania na podstawie umowy leasingu	(8)	-	-	**(8)**
Na dzień 31 grudnia 2017	**10**	**27**	**28**	**65**
Skumulowana amortyzacja (umorzenie)				
Na dzień 1 stycznia 2017	**(8)**	**(16)**	**-**	**(24)**
Amortyzacja za okres	-	(3)	-	**(3)**
Na dzień 31 grudnia 2017	**(8)**	**(19)**	**-**	**(27)**
Odpis z tytułu trwałej utraty wartości				
Na dzień 1 stycznia 2017	**-**	**-**	**-**	**-**
Utworzenie odpisu	-	-	(25)	**(25)**
Na dzień 31 grudnia 2017	**-**	**-**	**(25)**	**(25)**
Wartość netto na dzień 1 stycznia 2017	**1**	**5**	**18**	**24**
Wartość netto na dzień 31 grudnia 2017	**2**	**8**	**3**	**13**

13. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do trzech miesięcy, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Spółki na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych w drodze indywidualnych negocjacji z bankami stóp procentowych.

13. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty (kontynuacja)

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazywane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji:

	Stan na 31 grudnia 2018	Stan na 31 grudnia 2017
Środki pieniężne w banku	962	1 567
Lokaty krótkoterminowe do 3 miesięcy	1 101	1 446
Razem saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, w tym:	**2 063**	**3 013**
Niezrealizowane różnice kursowe i odsetki	2	2
Razem saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	**2 065**	**3 015**

W związku ze stosowanie mechanizmu podzielonej płatności tzw. split payment, Spółka posiada środki o ograniczonej możliwości dysponowania w kwocie 2 mln zł.

14. Pozostałe aktywa długoterminowe

	Stan na 31 grudnia 2018	Stan na 31 grudnia 2017
Dopłaty do kapitału	75	71
Rzeczowe aktywa trwałe	7	8
Należności z tytułu leasingu	55	69
Pozostałe	1	1
RAZEM	**138**	**149**

15. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe krótkoterminowe należności finansowe

	Stan na 31 grudnia 2018	Stan na 31 grudnia 2017
Należność z tytułu sprzedaży akcji	-	57
Należności z tytułu dostaw i usług	23	15
Należności z tytułu leasingu	16	17
Należność z tytułu udzielonej pożyczki	-	10
RAZEM	**39**	**99**

16. Pozostałe aktywa krótkoterminowe

	Stan na 31 grudnia 2018	Stan na 31 grudnia 2017
Należności z tytułu rozliczeń w ramach PGK Energa	70	79
Należności z tytułu podatków, ceł, ubezp. społ. i innych świadczeń	17	8
Zaliczki na dostawy	6	6
Rozliczenia międzyokresowe kosztów finansowych	1	2
Rozliczenia międzyokresowe kosztów rodzajowych	2	1
RAZEM	**96**	**96**

17. Kapitał podstawowy i pozostałe kapitały

17.1. Kapitał podstawowy

Kapitał zakładowy Energa SA wynosi na dzień 31 grudnia 2018 roku 4 522 mln zł i nie uległ zmianie w roku bieżącym.

Tabela poniżej przedstawia strukturę własnościową Spółki:

	Stan na 31 grudnia 2018	Stan na 31 grudnia 2017
Skarb Państwa	51,52%	51,52%
Pozostali akcjonariusze	48,48%	48,48%
RAZEM	**100,00%**	**100,00%**

17. Kapitał podstawowy i pozostałe kapitały (kontynuacja)

17.2. Wartość nominalna akcji

Wszystkie wyemitowane akcje posiadają łączną wartość nominalną wynoszącą 4 522 mln zł i zostały w pełni opłacone.

17.3. Prawa akcjonariuszy

Na dzień 31 grudnia 2018 roku Skarb Państwa posiadał 213 326 317 akcji Spółki stanowiących 51,52% jej kapitału zakładowego, uprawniających do wykonywania 358 254 317 głosów na Walnym Zgromadzeniu, co stanowi 64,09% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu (w tym 144 928 000 akcji imiennych serii BB uprzywilejowanych co do prawa głosu na Walnym Zgromadzeniu w ten sposób, że jedna akcja serii BB daje prawo do dwóch głosów na Walnym Zgromadzeniu).

Zgodnie ze statutem Spółki, aktualnym na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania, członków Rady Nadzorczej powołuje i odwołuje Walne Zgromadzenie, przy czym Skarbowi Państwa przysługuje uprawnienie osobiste do powoływania i odwoływania członków Rady Nadzorczej, tak aby Skarb Państwa posiadał w takiej Radzie Nadzorczej bezwzględną większość głosów. Uprawnienie, o którym mowa powyżej, wygasa z dniem, w którym udział Skarbu Państwa w kapitale zakładowym będzie mniejszy niż 20%.

17.4. Kapitał rezerwowy

Kapitał rezerwowy powstał w efekcie obniżenia kapitału zakładowego o kwotę 447 mln zł, dokonanego w związku ze scaleniem akcji Spółki w 2013 roku oraz w wyniku podziału zysku netto Spółki za rok 2015 w kwocie 571 mln zł. Kapitał rezerwowy może zostać wykorzystany jedynie na pokrycie przyszłych strat lub na podwyższenie kapitału zakładowego Spółki.

17.5. Kapitał zapasowy

Zgodnie z wymogami Kodeksu Spółek Handlowych spółki akcyjne są obowiązane utworzyć kapitał zapasowy na pokrycie straty. Do tej kategorii kapitału przelewa się co najmniej 8% zysku za dany rok obrotowy wykazanego w jednostkowym sprawozdaniu Spółki, dopóki kapitał ten nie osiągnie co najmniej jednej trzeciej kapitału podstawowego jednostki. O użyciu kapitału zapasowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie, jednakże części kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego można użyć jedynie na pokrycie straty wykazanej w jednostkowym sprawozdaniu finansowym i nie podlega ona podziałowi na inne cele. Na dzień 31 grudnia 2018 roku wysokość kapitału zapasowego wynosi 1 540 mln zł i stanowi 34,06 % kapitału zakładowego.

17.6. Niepodzielony wynik finansowy oraz ograniczenia w wypłacie dywidendy

Na zyski zatrzymane składają się kapitały tworzone i wykorzystywane według zasad określonych przepisami prawa i postanowieniami statutu Spółki oraz wyniki bieżącego okresu sprawozdawczego. Na dzień 31 grudnia 2018 roku nie istnieją inne, niż wynikające z przepisów prawa, ograniczenia dotyczące wypłaty dywidendy.

18. Zysk przypadający na jedną akcję

W Spółce nie wystąpiły instrumenty rozwadniające, w związku z czym rozwodniony zysk netto na akcję jest równy zyskowi podstawowemu. W Spółce nie wystąpiła również działalność zaniechana. Poniżej przedstawiono dane, które posłużyły do kalkulacji zysku przypadającego na jedną akcję.

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Zysk netto z działalności kontynuowanej	495	107
Zysk netto	**495**	**107**
Liczba akcji w mln na koniec okresu sprawozdawczego	**414**	**414**
Liczba akcji w mln zastosowana do kalkulacji zysku na jedną akcję	**414**	**414**

19. Dywidendy

Do dnia zatwierdzenia do publikacji niniejszego sprawozdania finansowego, nie została przyjęta propozycja podziału zysku wypracowanego w roku 2018.

W dniu 27 czerwca 2018 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie podjęło uchwałę o podziale zysku za rok 2017, który w całości zastał przeznaczony na kapitał zapasowy.

20. Zobowiązania

20.1. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe

	Stan na 31 grudnia 2018	Stan na 31 grudnia 2017
Zobowiązania wobec jednostek powiązanych	8	12
z tytułu dostaw i usług	3	3
inne	5	9
Zobowiązania wobec pozostałych jednostek	17	11
z tytułu dostaw i usług	17	11
RAZEM	**25**	**23**

20. Zobowiązania (kontynuacja)

20.2. Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe

	Stan na 31 grudnia 2018	Stan na 31 grudnia 2017
Zobowiązania z tytułu rozliczeń w ramach PGK ENERGA	4	90
Zobowiązania z tytułu podatków, ceł, ubezp. społ. i innych świadczeń	2	2
Pozostałe	2	4
RAZEM	**8**	**96**

21. Rozliczenia międzyokresowe przychodów i dotacje

	Stan na 31 grudnia 2018	Stan na 31 grudnia 2017
Dotacje otrzymane	69	78
Przychody finansowe	-	2
Pozostałe	10	18
RAZEM, w tym:	**79**	**98**
Długoterminowe	63	79
Krótkoterminowe	16	19

Na dzień 31 grudnia 2018 roku jako dotacje otrzymane Spółka ujmuje efekt wyceny kredytów preferencyjnych z Europejskiego Banku Inwestycyjnego (EBI) rozliczany przez okres spłaty kredytów (patrz opis w nocie 8.10 oraz 23.7).

22. Informacja o podmiotach powiązanych

Transakcje z jednostkami powiązanymi są dokonywane w oparciu o ceny rynkowe dostarczanych towarów, produktów lub usług.

22.1. Transakcje z udziałem podmiotów powiązanych ze Skarbem Państwa

Jednostką nadrzędną Spółki jest Skarb Państwa. Spółka Energa SA dokonuje transakcji z innymi podmiotami powiązanymi i Skarbem Państwa w zakresie normalnych, codziennych operacji gospodarczych. Transakcje te są przeprowadzane na warunkach rynkowych, a warunki nie odbiegają od stosowanych w transakcjach z innymi podmiotami. Nie stanowią one znaczących transakcji. Spółka nie prowadzi ewidencji umożliwiającej agregowanie wartości wszystkich transakcji realizowanych ze wszystkimi instytucjami państwowymi oraz podmiotami zależnymi od Skarbu Państwa.

22.2. Transakcje z podmiotami powiązanymi (bez spółek Skarbu Państwa)

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	88	80
Koszty zakupu	16	14
Pozostałe koszty operacyjne	(2)	-
Przychody z tytułu dywidend	675	203
Pozostałe przychody finansowe	195	164
Koszty finansowe	123	101

22. Informacja o podmiotach powiązanych (kontynuacja)

	Stan na 31 grudnia 2018	Stan na 31 grudnia 2017
Aktywa		
Należności długoterminowe	55	69
Należności z tytułu cash poolingu	596	553
Należności z tytułu dostaw i usług	23	15
Pozostałe należności finansowe krótkoterminowe - jednostki zależne	16	17
Pozostałe należności finansowe krótkoterminowe - wspólne przedsięwzięcie	-	10
Obligacje długoterminowe	3 477	3 805
Obligacje krótkoterminowe	1 462	444
Pozostałe aktywa krótkoterminowe	71	79
Pasywa		
Zobowiązania długoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek	3 006	2 915
Zobowiązania długoterminowe z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-	844
Zobowiązania z tytułu cash poolingu	314	477
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu dostaw i usług	3	3
Pozostałe zobowiązania finansowe	5	9
Bieżąca część kredytów i pożyczek	19	29
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	1 016	6
Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe	4	90

Powyższe tabele prezentują transakcje z jednostkami zależnymi w ramach Grupy Kapitałowej Energa SA i wspólnymi przedsięwzięciami. Transakcje z jednostką stowarzyszoną, poza wykazanymi w nocie 11, są pozycjami nieistotnymi.

Transakcje dotyczące objęcia udziałów w spółkach zależnych, stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach przedstawiono w nocie 11.

22.3. Wynagrodzenie wypłacone lub należne członkom Zarządu oraz członkom Rady Nadzorczej Spółki

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Zarząd	4	4
Rada Nadzorcza	1	1
RAZEM	**5**	**5**

22.4. Pożyczki udzielone i inne transakcje z udziałem członków Zarządu i Rad Nadzorczych

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły pożyczki udzielone ani inne istotne transakcje z udziałem członków Zarządu i Rady Nadzorczej Energa SA.

22.5. Wynagrodzenie wypłacone lub należne głównej kadrze kierowniczej (za wyjątkiem członków Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki)

Wartość świadczeń wypłaconych lub należnych głównej kadrze kierowniczej wyniosła 12 mln zł w roku 2018 oraz 10 mln zł w roku 2017.

NOTY OBJAŚNIAJĄCE DO INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH

23. Instrumenty finansowe

23.1. Wartość księgowa kategorii i klas instrumentów finansowych

Stan na 31 grudnia 2018	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Instrumenty pochodne zabezpieczające	Instrumenty finansowe wyłączone z zakresu MSSF 9	RAZEM
Aktywa					
Należności z tytułu cash poolingu	-	596	-	-	**596**
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	2 063	-	-	**2 063**
Pochodne instrumenty finansowe	12	-	52	-	**64**
Udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach	-	-	-	7 326	**7 326**
Obligacje	-	4 939	-	-	**4 939**
Należności z tytułu leasingu	-	-	-	71	**71**
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe krótkoterminowe	-	23	-	-	**23**
Dopłaty do kapitału	-	75	-	-	**75**
RAZEM	**12**	**7 696**	**52**	**7 397**	**15 157**
Zobowiązania					
Kredyty i pożyczki	-	5 066	-	-	**5 066**
Kredyty i pożyczki preferencyjne	-	1 241	-	-	**1 241**
Kredyty i pożyczki	-	3 825	-	-	**3 825**
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-	2 100	-	-	**2 100**
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	40	-	**40**
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	-	25	-	-	**25**
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	20	-	-	**20**
Zobowiązania z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych	-	5	-	-	**5**
Zobowiązania z tytułu cash poolingu	-	314	-	-	**314**
RAZEM	**-**	**7 505**	**40**	**-**	**7 545**

23. Instrumenty finansowe (kontynuacja)

Stan na 31 grudnia 2017	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Instrumenty pochodne zabezpieczające	Instrumenty finansowe wyłączone z zakresu MSSF 9	RAZEM
Aktywa					
Należności z tytułu cash poolingu	-	553	-	-	**553**
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	-	3 013	-	-	**3 013**
Pochodne instrumenty finansowe	24	-	9	-	**33**
Udziały i akcje w jednostkach zależnych oraz stowarzyszonych	-	-	-	7 149	**7 149**
Obligacje	-	4 249	-	-	**4 249**
Należności z tytułu leasingu	-	-	-	86	**86**
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności finansowe krótkoterminowe	-	83	-	-	**83**
Dopłaty do kapitału	-	71	-	-	**71**
RAZEM	**24**	**7 969**	**9**	**7 235**	**15 237**
Zobowiązania					
Kredyty i pożyczki	-	5 413	-	-	**5 413**
Kredyty i pożyczki preferencyjne	-	1 378	-	-	**1 378**
Kredyty i pożyczki	-	4 035	-	-	**4 035**
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-	2 073	-	-	**2 073**
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	78	-	**78**
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania finansowe	-	23	-	-	**23**
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	-	14	-	-	**14**
Zobowiązania z tytułu dopłat do kapitału	-	8	-	-	**8**
Zobowiązania z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych oraz aktywów niematerialnych	-	1	-	-	**1**
Zobowiązania z tytułu cash poolingu	-	477	-	-	**477**
RAZEM	**-**	**7 986**	**78**	**-**	**8 064**

23. Instrumenty finansowe (kontynuacja)

23.2. Pozycje przychodów, kosztów, zysków i strat ujęte w sprawozdaniu z zysków lub strat w podziale na kategorie instrumentów finansowych

Rok zakończony 31 grudnia 2018	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Instrumenty pochodne zabezpieczające	Instrumenty finansowe wyłączone z zakresu MSSF 9	RAZEM
Dywidendy i udziały w zyskach	-	-	-	675	**675**
Przychody/(Koszty) z tytułu odsetek	-	(9)	(83)	1	**(91)**
Różnice kursowe	-	(121)	113	-	**(8)**
Pozostałe	(12)	(1)	-	-	**(13)**
Zysk/(strata) netto	**(12)**	**(131)**	**30**	**676**	**563**
Inne całkowite dochody	-	-	(44)	-	**(44)**
Całkowite dochody	**(12)**	**(131)**	**(14)**	**676**	**519**

Rok zakończony 31 grudnia 2017	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane wg zamortyzowanego kosztu	Instrumenty pochodne zabezpieczające	Instrumenty finansowe wyłączone z zakresu MSSF 9	RAZEM
Dywidendy i udziały w zyskach	-	-	-	203	**203**
Przychody/(Koszty) z tytułu odsetek	-	(21)	(54)	1	**(74)**
Różnice kursowe	-	153	(140)	-	**13**
Pozostałe	17	(2)	-	-	**15**
Zysk/(strata) netto	**17**	**130**	**(194)**	**204**	**157**
Inne całkowite dochody	-	-	(48)	-	**(48)**
Całkowite dochody	**17**	**130**	**(242)**	**204**	**109**

23. Instrumenty finansowe (kontynuacja)

23.3. Wartość godziwa instrumentów finansowych

Niektóre aktywa i zobowiązania finansowe Spółki wyceniane są w wartości godziwej na koniec każdego okresu sprawozdawczego.

Poniższa tabela przedstawia analizę instrumentów finansowych mierzonych w wartości godziwej, pogrupowanych według trzypoziomowej hierarchii:

- poziom 1 – wartość godziwa oparta o ceny notowane (niekorygowane) oferowane za identyczne aktywa lub zobowiązania na aktywnych rynkach, do których Spółka ma dostęp w dniu wyceny,
- poziom 2 – wartość godziwa oparta o dane wejściowe inne niż ceny notowane uwzględnione na poziomie 1, które są obserwowalne w przypadku danego składnika aktywów lub zobowiązania, albo pośrednio, albo bezpośrednio,
- poziom 3 – wartość godziwa oparta o nieobserwowalne dane wejściowe dotyczące danego składnika aktywów lub zobowiązania.

	Stan na 31 grudnia 2018 Poziom 2	Stan na 31 grudnia 2017 Poziom 2
Aktywa		
Instrumenty pochodne zabezpieczające (CCIRS/IRS)	52	9
Inne instrumenty pochodne	12	24
Zobowiązania		
Instrumenty pochodne zabezpieczające (CCIRS/IRS)	40	78

Wycena transakcji Cross Currency Interest Rate Swap („CCIRS") oraz Interest Rate Swap („IRS") do wartości godziwej odbywa się poprzez dyskontowanie przyszłych przepływów pieniężnych. Stopy procentowe oraz basis spread używane do dyskonta pozyskiwane są z systemu Bloomberg.

Na inne instrumenty pochodne składają się opcje kupna akcji spółki Polimex-Mostostal SA. Opcje zostały nabyte od Towarzystwa Finansowego Silesia Sp. z o.o. na podstawie umowy z dnia 18 stycznia 2017 roku i dotyczą nabycia w trzech transzach łącznie 9 mln akcji Polimex-Mostostal SA, po cenie nominalnej 2 zł za akcję. Terminy realizacji opcji ustalono na: 30 lipca 2020 roku, 30 lipca 2021 roku i 30 lipca 2022 roku. Wycena opcji kupna spółki Polimex-Mostostal SA (opcja call) do wartości godziwej została przeprowadzona z wykorzystaniem modelu Blacka-Scholesa. W wycenie uwzględniono bieżącą cenę oraz historyczną zmienność cen akcji spółki. Stopę wolną od ryzyka wyznaczono w oparciu o rentowność obligacji skarbowych o zapadalności zbliżonej do terminu wygaśnięcia opcji.

23.4. Wartość godziwa instrumentów finansowych, które nie są na bieżąco wyceniane w wartości godziwej

Z wyjątkiem informacji podanych w tabelach poniżej wartość księgowa aktywów oraz zobowiązań finansowych nie odbiega istotnie od ich wartości godziwych.

Pożyczka od Energa Finance AB (publ)	Wartość księgowa	Wartość godziwa Poziom 2
Stan na 31 grudnia 2018	3 025	3 098
Stan na 31 grudnia 2017	2 944	3 047

Emisja obligacji hybrydowych	Wartość księgowa	Wartość godziwa Poziom 2
Stan na 31 grudnia 2018	1 085	1 074
Stan na 31 grudnia 2017	1 055	1 152

Wycena do wartości godziwej zobowiązań z tytułu pożyczek oraz emisji obligacji hybrydowych została oszacowana w oparciu o analizę przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy zastosowaniu aktualnych na dzień 31 grudnia 2018 roku rynkowych stóp procentowych.

23.5. Opis istotnych pozycji w ramach poszczególnych kategorii instrumentów finansowych

23.5.1. Aktywa finansowe

Aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu

Do pozycji kategorii instrumentów finansowych ujmowanych jako aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu Spółka zalicza nabyte obligacje, środki pieniężne i ich ekwiwalenty, należności z tytułu cash poolingu, należności z tytułu dostaw i usług, inne należności oraz wniesione dopłaty do kapitału.

Nabyte obligacje w podziale na emitentów według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku przedstawia poniższa tabela:

23. Instrumenty finansowe (kontynuacja)

	Stan na 31 grudnia 2018	Stan na 31 grudnia 2017
Energa-Operator SA	4 068	3 273
Energa Wytwarzanie SA	771	848
Energa Elektrownie Ostrołęka SA	74	94
Energa Kogeneracja Sp. z o.o.	26	34
RAZEM, w tym:	**4 939**	**4 249**
Długoterminowe	3 477	3 805
Krótkoterminowe	1 462	444

Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	Stan na 31 grudnia 2018	Stan na 31 grudnia 2017
Nieprzeterminowane	14	76
Przeterminowane < 30 dni	9	7
Należności brutto	**23**	**83**
Odpisy aktualizujące	-	-
Należności netto, w tym	**23**	**83**
Krótkoterminowe	23	83

Dopłaty do kapitału	Stan na 1 stycznia 2018	Reklasyfikacja	Dopłaty wniesione	Stan na 31 grudnia 2018
RGK Sp. z o.o.	48	(48)	-	-
Energa Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.	5	48	-	53
Energa Wytwarzanie SA	2	-	-	2
Energa Informatyka i Technologie Sp. z o.o.	5	-	-	5
Energa Kogeneracja Sp. z o.o.	11	-	-	11
Energa Ochrona Sp. z o.o.	-	-	4	4
Pozostałe	<1	-	-	<1
RAZEM	**71**	**-**	**4**	**75**

Wartość odpisów aktualizujących wartość dopłat do kapitału zaprezentowano w nocie 23.6.

Instrumenty pochodne zabezpieczające

Instrumenty pochodne zabezpieczające CCIRS zostały szczegółowo opisane w nocie 23.8.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Do pozycji aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy Spółka kwalifikuje opcje kupna akcji spółki Polimex-Mostostal SA, które przedstawiono w nocie 23.3.

Instrumenty finansowe wyłączone z zakresu MSSF 9

Do pozycji aktywów finansowych wyłączonych z zakresu MSSF 9 Spółka zalicza udziały i akcje w jednostkach zależnych, stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach i należności z tytułu leasingu finansowego.

Należności z tytułu leasingu finansowego dotyczące licencji na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku przedstawiały się następująco:

	Stan na 31 grudnia 2018		Stan na 31 grudnia 2017	
	Opłaty minimalne	Wartość bieżąca opłat	Opłaty minimalne	Wartość bieżąca opłat
W okresie do 1 roku	17	16	17	17
W okresie od 1 roku do 5 lat	56	55	64	62
Powyżej 5 lat	-	-	7	7
RAZEM	**73**	**71**	**88**	**86**
Minus przychody finansowe	(2)	-	(2)	-
RAZEM	**71**	**71**	**86**	**86**

Wartość udziałów i akcji w jednostkach zależnych, stowarzyszonych oraz wspólnych przedsięwzięciach przedstawiono w nocie 11.

23. Instrumenty finansowe (kontynuacja)

23.5.2. Zobowiązania finansowe

Wszystkie zobowiązania finansowe Spółki są klasyfikowane jako zobowiązania finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu, za wyjątkiem instrumentów pochodnych zabezpieczających. W tej kategorii instrumentów finansowych Spółka prezentuje przede wszystkim otrzymane kredyty i pożyczki, wyemitowane obligacje oraz zobowiązania z tytułu cash poolingu.

Poniższa tabela przedstawia zmiany zobowiązań finansowych w okresie sprawozdawczym.

	Kredyty i pożyczki	Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	Łącznie zobowiązania z tytułu finansowania
Stan na 31 grudnia 2017	**5 413**	**2 073**	**7 486**
Spłata/Wykup	(441)	-	(441)
Zmiany z tytułu różnic kursowych	90	33	123
Spłata odsetek	(168)	(76)	(244)
Pozostałe zmiany	172	70	242
Stan na 31 grudnia 2018	**5 066**	**2 100**	**7 166**

Kredyty i pożyczki

Zaciągnięte kredyty i pożyczki według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku przedstawia poniższa tabela:

	Stan na 31 grudnia 2018		Stan na 31 grudnia 2017	
Waluta	PLN	EUR	PLN	EUR
Stopa Referencyjna	WIBOR	Stała	WIBOR	Stała
Wartość kredytu/pożyczki				
w walucie	2 041	703	2 469	706
w złotych	2 041	3 025	2 469	2 944
z tego o terminie spłaty przypadającym w okresie:				
do 1 roku (krótkoterminowe)	183	19	297	29
od 1 roku do 2 lat	316	2 146	313	-
od 2 lat do 3 lat	316	-	317	2 081
od 3 lat do 5 lat	589	86	616	-
powyżej 5 lat	637	774	926	834

Szczegółowe informacje dotyczące pozyskanego finansowania zewnętrznego zostały opisane w nocie 23.7.

Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji

Zobowiązania z tytułu wyemitowanych obligacji według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku oraz na dzień 31 grudnia 2017 roku przedstawia poniższa tabela:

	Stan na 31 grudnia 2018		Stan na 31 grudnia 2017	
Waluta	PLN	EUR	PLN	EUR
Stopa Referencyjna	WIBOR	Stała	WIBOR	Stała
Wartość emisji				
w walucie	1 015	252	1 018	253
w złotych	1 015	1 085	1 018	1 055
z tego o terminie spłaty przypadającym w okresie:				
do 1 roku (krótkoterminowe)	1 015	10	18	12
od 1 roku do 2 lat	-	-	1 000	-
od 3 lat do 5 lat	-	537	-	-
powyżej 5 lat	-	538	-	1 043

Szczegółowe informacje dotyczące wyemitowanych obligacji zostały przedstawione w nocie 23.7.

23.6. Odpisy aktualizujące wartość aktywów finansowych

Odpisy aktualizujące wartość aktywów finansowych dotyczą dopłat do kapitału spółki Energa Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o. w kwocie 34 mln zł oraz udziałów w spółce Energa Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o. w kwocie 29 mln zł. Odpisy aktualizujące wartość udziałów i akcji zostały zaprezentowane w nocie 11. W 2018 roku nie wystąpiły zmiany wysokości odpisów.

23. Instrumenty finansowe (kontynuacja)

23.7. Dostępne finansowanie zewnętrzne

W bieżącym okresie sprawozdawczym oraz na dzień kończący okres sprawozdawczy i dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego do publikacji, nie wystąpiły przypadki naruszenia zobowiązań umownych wynikających z warunków pozyskanego finansowania zewnętrznego.

Dostępne finansowania zewnętrzne według stanu na dzień 31 grudnia 2018 roku przedstawia poniższa tabela:

Podmiot finansujący	Rodzaj zobowiązania	Cel finansowania	Data zawarcia umowy	Limit finansowania (dla Grupy Kapitałowej Energa SA)	Kwota dostępnego finansowania	Zadłużenie nominalne Energa SA na 31.12.2018	Termin spłaty
Europejski Bank Inwestycyjny	Kredyt	Program inwestycyjny Energa-Operator SA	16-12-2009	1 050	-	549	15-12-2025
Europejski Bank Inwestycyjny	Kredyt	Program inwestycyjny Energa-Operator SA	10-07-2013	1 000	-	700	15-09-2031
Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju	Kredyt	Program inwestycyjny Energa-Operator SA	29-04-2010	1 076	-	463	18-12-2024
Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju	Kredyt	Program inwestycyjny Energa-Operator SA	26-06-2013	800	-	189	18-12-2024
Nordycki Bank Inwestycyjny	Kredyt	Program inwestycyjny Energa-Operator SA	30-04-2010	200	-	76	15-06-2022
ENERGA Finance AB (publ)	Pożyczka	Działalność bieżąca	21-03-2013	2 146[1]	-	2 146[1]	18-03-2020
ENERGA Finance AB (publ)	Pożyczka	Działalność bieżąca	28-06-2017	860[2]	-	860[2]	28-02-2027
Obligatariusze	Obligacje krajowe	Cele ogólnokorporacyjne	19-10-2012	1 000	-	1 000	19-10-2019
PKO Bank Polski SA	Limit kredytowy	Cele ogólnokorporacyjne	12-10-2011	300	300	-	07-06-2021
PKO Bank Polski SA	Obligacje	Program inwestycyjny Energa Elektrownie Ostrołęka SA	30-05-2012	100	44	-	31-12-2022
PKO Bank Polski SA	Limit kredytowy	Cele ogólnokorporacyjne	20-09-2012	200	175	5[3]	19-09-2022
Bank PEKAO SA	Kredyt odnawialny	Cele ogólnokorporacyjne	13-10-2011	500	500	-	29-05-2020
Bank PEKAO SA	Kredyt	Program inwestycyjny Energa Elektrownie Ostrołęka SA	30-05-2012	85	-	13	29-05-2022
Nordycki Bank Inwestycyjny	Kredyt	Budowa FW Myślino	23-10-2014	68	-	49	15-09-2026
Europejski Bank Inwestycyjny	Obligacje hybrydowe	Program inwestycyjny Energa-Operator SA	04-09-2017	1 075[4]	-	1 075[4]	12-09-2037
RAZEM				**10 460**	**1 019**	**7 125**	

[1] zobowiązanie w kwocie 499 mln EUR przeliczone po średnim kursie NBP z dnia 31 grudnia 2018 roku

[2] zobowiązanie w kwocie 200 mln EUR przeliczone po kursie średnim NBP z dnia 31 grudnia 2018 roku

[3] wartość limitów gwarancyjnych udzielonych Spółce Energa SA na podstawie zawartych umów wykonawczych (wykorzystanie limitu globalnego)

[4] zobowiązanie w kwocie 250 mln EUR przeliczone po kursie średnim NBP z dnia 31 grudnia 2018 roku

23. Instrumenty finansowe (kontynuacja)

23.8. Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych

Pomiędzy spółką celową Energa Finance AB (publ) a Energa SA zawarte zostały trzy umowy pożyczki denominowane w EUR na łączną kwotę 699 mln EUR. W celu zabezpieczenia ryzyka walutowego z tytułu powyższych pożyczek, Spółka zawarła w 2013 roku, lipcu 2014 oraz kwietniu 2017 roku transakcje walutowej zamiany stóp procentowych CCIRS o nominałach odpowiednio 400 mln EUR („CCIRS I"), 25 mln EUR („CCIRS II"), 200 mln EUR („CCIRS III").

Jako pozycję zabezpieczaną w powyższych relacjach zabezpieczających Spółka desygnowała ryzyko walutowe z tytułu wewnątrzgrupowych pożyczek denominowanych w EUR. Zabezpieczeniu podlega ryzyko walutowe dotyczące 89% łącznego nominału pożyczek.

Jako instrument zabezpieczający Spółka desygnowała transakcje CCIRS, w ramach której Spółka otrzymuje przepływy pieniężne o stałym oprocentowaniu w walucie EUR oraz płaci przepływy pieniężne o stałym oprocentowaniu w walucie PLN. Przepływy pieniężne otrzymywane przez Spółkę pokrywają się z przepływami pieniężnymi z tytułu pożyczek wewnątrzgrupowych. Spółka oczekuje wystąpienia zabezpieczanych przepływów pieniężnych do czerwca 2027 roku.

We wrześniu 2017 roku Energa SA dokonała emisji obligacji hybrydowych na łączną kwotę 250 mln EUR. W celu zabezpieczenia ryzyka walutowego z tytułu tych obligacji Spółka zawarła transakcje walutowej zamiany stóp procentowych CCIRS („CCIRS IV").

Jako pozycję zabezpieczaną w relacjach zabezpieczających, Spółka desygnowała ryzyko walutowe z tytułu emisji obligacji hybrydowych denominowanych w EUR. Zabezpieczeniu podlega ryzyko walutowe dotyczące 100% łącznego nominału wyemitowanych obligacji.

Jako instrument zabezpieczający Spółka desygnowała transakcje CCIRS, w ramach której Spółka otrzymuje przepływy pieniężne o stałym oprocentowaniu w walucie EUR oraz płaci przepływy pieniężne o stałym oprocentowaniu w walucie PLN. Przepływy pieniężne otrzymywane przez Spółkę pokrywają się z przepływami pieniężnymi z tytułu wyemitowanych obligacji. Spółka oczekuje wystąpienia zabezpieczanych przepływów pieniężnych do września 2027 roku.

W sierpniu 2016 roku Spółka zawarła transakcje zamiany stóp procentowych IRS w celu zabezpieczenia ryzyka stopy procentowej wynikającego z wykorzystanego finansowania z tytułu (patrz nota 23.7):

- zawartej w 2013 roku umowy kredytowej z EBI – 150 mln zł.

W kwietniu i czerwcu 2018 roku Spółka zawarła dodatkowo transakcje IRS o podobnej charakterystyce dla:

- zawartej w 2013 roku umowy kredytowej z EBI – 100 mln zł,
- zawartej w 2010 roku umowy kredytowej z EBOR – 100 mln zł,
- zawartej w 2009 roku umowy kredytowej z EBI – 100 mln zł.

Jako pozycje zabezpieczone w relacjach zabezpieczających Spółka desygnowała ryzyko stopy procentowej WIBOR 3M wynikające z płatności odsetkowych od powyższych zobowiązań finansowych w okresie nie dłuższym niż 2 lata od daty zawarcia transakcji zabezpieczających. W przypadku transakcji dotyczących umowy kredytowej z EBI jest to okres czteroletni.

Jako instrumenty zabezpieczające Spółka desygnowała transakcje IRS, w ramach których Spółka otrzymuje przepływy pieniężne o zmiennym oprocentowaniu w walucie PLN oraz płaci przepływy pieniężne o stałym oprocentowaniu w walucie PLN. Przepływy pieniężne odsetkowe otrzymywane przez Spółkę pokrywają się z przepływami pieniężnymi odsetkowymi z tytułu zabezpieczanych zobowiązań finansowych. Spółka oczekuje wystąpienia zabezpieczonych przepływów pieniężnych maksymalnie do czerwca 2022 roku.

Wszystkie posiadane instrumenty zabezpieczające służą zabezpieczeniu przepływów pieniężnych i dotyczą instrumentów finansowych zakwalifikowanych do tej samej kategorii ryzyka. Przedstawione instrumenty zabezpieczające dotyczą zobowiązań z tytułu pożyczek pomiędzy Energa Finance AB a Energa SA, obligacji hybrydowych z Europejskiego Banku Inwestycyjnego oraz kredytów z Europejskiego Banku Inwestycyjnego i Europejskiego Banku Odbudowy i Rozwoju.

23. Instrumenty finansowe (kontynuacja)

Wartość godziwa instrumentów zabezpieczających przedstawia się następująco:

	Wartość	Ujęcie w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Zmiana wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego przyjęta za podstawę ujęcia nieefektywności zabezpieczenia w danym okresie	Kwoty nominalne instrumentu zabezpieczającego w mln EUR
Stan na 31 grudnia 2018				
CCIRS I	49	Aktywa – Pochodne instrumenty finansowe	Brak	400
CCIRS II	3	Aktywa – Pochodne instrumenty finansowe	Brak	25
CCIRS III	23	Zobowiązania – Pochodne instrumenty finansowe	Brak	200
CCIRS IV	15	Zobowiązania – Pochodne instrumenty finansowe	Brak	250
IRS	2	Zobowiązania – Pochodne instrumenty finansowe	Brak	450
Stan na 31 grudnia 2017				
CCIRS I	7	Aktywa – Pochodne instrumenty finansowe	Brak	400
CCIRS II	<1	Aktywa – Pochodne instrumenty finansowe	Brak	25
CCIRS III	49	Zobowiązania – Pochodne instrumenty finansowe	Brak	200
CCIRS IV	29	Zobowiązania – Pochodne instrumenty finansowe	Brak	250
IRS	2	Aktywa – Pochodne instrumenty finansowe	Brak	450

Z tytułu wdrożonej rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych kapitał z aktualizacji wyceny (efektywna część zmiany wyceny instrumentu zabezpieczającego pomniejszona o podatek odroczony) zmniejszyły się w okresie sprawozdawczym o kwotę 36 mln zł.

Poniższa tabela prezentuje zmianę stanu kapitału z aktualizacji wyceny z tytułu rachunkowości zabezpieczeń w okresie sprawozdawczym:

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Na początek okresu sprawozdawczego	**2**	**41**
Kwota ujęta w kapitale z aktualizacji wyceny w okresie, równa zmianie wartości godziwej instrumentów zabezpieczających	81	(216)
Naliczone, niezapadłe odsetki, przeniesione z kapitału do przychodów/kosztów finansowych	(12)	23
Rewaluacja instrumentów zabezpieczających, przeniesiona z kapitału do przychodów/kosztów finansowych	(113)	145
Podatek dochodowy od innych całkowitych dochodów	8	9
Na koniec okresu sprawozdawczego	**(34)**	**2**

Na dzień 31 grudnia 2018 roku nie stwierdzono nieefektywności wynikającej z zastosowanej rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych.

23.9. Zabezpieczenia spłaty zobowiązań

Na koniec okresu sprawozdawczego nie wystąpiły zabezpieczenia na majątku Spółki.

24. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Spółka, należą kredyty bankowe, wyemitowane i nabyte obligacje, środki pieniężne, lokaty krótkoterminowe, należności i zobowiązania z tytułu cash poolingu oraz instrumenty zabezpieczające. Głównym celem tych instrumentów finansowych jest wykorzystanie jako środek do finansowania działalności Spółki lub mitygacji ryzyk finansowych.

Główne rodzaje ryzyka wynikającego z instrumentów finansowych Spółki obejmują:

- ryzyko rynkowe,
- ryzyko płynności,
- ryzyko kredytowe.

24. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym (kontynuacja)

Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z powyższych rodzajów ryzyk. W dniu 20 grudnia 2017 roku Zarząd Energa SA podpisał ze spółkami Grupy Kapitałowej Energa Umowę o współpracy, której integralnymi elementami są Polityka zarządzania płynnością w Grupie Energa oraz Polityka zarządzania ryzykiem rynkowym w Grupie Energa (ryzykiem walutowym i stopy procentowej). Tym samym oba dokumenty zostały wprowadzone do stosowania w całej Grupie Energa, co umożliwia efektywne zarządzanie powyższymi grupami ryzyk z poziomu spółki holdingowej. Oba dokumenty określają procedury zarządzania ryzykiem finansowym przez poszczególne spółki Grupy oraz nakładają na nie stosowne wymogi sprawozdawcze.

24.1. Ryzyko rynkowe

Spółka identyfikuje następujące główne rodzaje ryzyka rynkowego, na które jest narażona:

- ryzyko stopy procentowej,
- ryzyko walutowe.

Na potrzeby analizy wrażliwości na zmiany czynników ryzyka rynkowego Spółka wykorzystuje metodę analizy scenariuszowej, która wykorzystuje scenariusze eksperckie odzwierciedlające subiektywną ocenę Spółki odnośnie kształtowania się pojedynczych czynników ryzyka rynkowego w przyszłości.

Prezentowane w niniejszym punkcie analizy scenariuszowe mają na celu analizę wpływu zmian czynników ryzyka rynkowego na wyniki finansowe Spółki. Przedmiotem analizy są objęte wyłącznie te pozycje, które spełniają definicję instrumentów finansowych.

Ryzyko stopy procentowej

Spółka narażona jest na ryzyko stóp procentowych w związku z posiadaniem aktywów i zobowiązań dla których przychody oraz koszty są kalkulowane w oparciu o rynkowe stopy procentowe, które mogą podlegać wahaniom.

Spółka identyfikuje ekspozycję na ryzyko zmian stóp procentowych WIBOR, która wiąże się przede wszystkim z długoterminowym zadłużeniem finansowym oraz nabytymi obligacjami. Polityka finansowa Spółki przewiduje ograniczanie ryzyka wahań stóp procentowych poprzez utrzymywanie części zadłużenia oprocentowanego stałą stopą procentową oraz transakcje IRS. Na dzień 31 grudnia 2018 roku 64% zadłużenia finansowego wykazanego w sprawozdaniu z sytuacji finansowej (kredyty i pożyczki oraz zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych) było oprocentowane według stałej stopy procentowej lub było zabezpieczone przed ryzykiem stop procentowej poprzez transakcje IRS.

W analizie wrażliwości na ryzyko stopy procentowej Spółka stosuje równoległe przesunięcie krzywej stóp procentowych o potencjalną możliwą zmianę referencyjnych stóp procentowych w trakcie najbliższego roku. W tym celu wykorzystano poziomy referencyjnych stóp procentowych na dzień kończący okres sprawozdawczy. Skala potencjalnych zmian stóp procentowych została oszacowana na podstawie zmienności implikowanych opcji na stopę procentową kwotowanych na rynku międzybankowym. W przypadku stopy WIBOR, ze względu na niską płynność rynku opcji na stopę procentową, wyznaczono arbitralnie wielkość przesunięcia krzywej stopy procentowej.

W przypadku analizy wrażliwości na zmiany stóp procentowych efekt zmian czynników ryzyka zostałby odniesiony do:

- innych całkowitych dochodów dla instrumentów pochodnych zabezpieczających,
- przychodów/kosztów odsetkowych dla pozostałych instrumentów finansowych.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto oraz innych całkowitych dochodów na racjonalne możliwe do zaistnienia zmiany stóp procentowych, przy założeniu niezmienności innych czynników ryzyka dla tych klas instrumentów finansowych, które są narażone na ryzyko stopy procentowej:

Aktywa i zobowiązania finansowe	31 grudnia 2018		Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej na 31 grudnia 2018			
	Wartość księgowa	Wartość narażona na ryzyko	WIBOR		EURIBOR	
	PLN	PLN	*WIBOR + 50 pb*	*WIBOR - 50 pb*	*EURIBOR + 20 pb*	*EURIBOR - 20 pb*
Aktywa						
Należności z tytułu cash poolingu	596	596	3	(3)	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2 063	2 063	10	(10)	-	-
Obligacje	4 939	3 155	16	(16)	-	-
Inne instrumenty pochodne	12	12	-	-	-	-
Zobowiązania						
Zobowiązania z tytułu cash poolingu	314	314	(2)	2	-	-
Kredyty i pożyczki	5 066	2 041	(10)	10	-	-
Wyemitowane obligacje i papiery dłużne	2 100	1 015	(5)	5	-	-
Zmiana zysku brutto			**12**	**(12)**	**-**	**-**
Instrumenty pochodne zabezpieczające (aktywa)	52	52	11	(11)	(5)	5
Instrumenty pochodne zabezpieczające (pasywa)	40	40	70	(72)	(29)	30
Zmiana innych całkowitych dochodów			**81**	**(83)**	**(34)**	**35**

24. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym (kontynuacja)

Aktywa i zobowiązania finansowe	31 grudnia 2017		Analiza wrażliwości na ryzyko stopy procentowej na 31 grudnia 2017			
	Wartość księgowa	Wartość narażona na ryzyko	WIBOR		EURIBOR	
	PLN	PLN	*WIBOR + 50 pb*	*WIBOR - 50 pb*	*EURIBOR + 20 pb*	*EURIBOR - 20 pb*
Aktywa						
Należności z tytułu cash poolingu	553	553	3	(3)	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	3 013	3 013	15	(15)	-	-
Obligacje	4 249	3 471	17	(17)	-	-
Inne instrumenty pochodne	24	24	-	-	-	-
Zobowiązania						
Zobowiązania z tytułu cash poolingu	477	477	(2)	2	-	-
Kredyty i pożyczki	5 413	2 469	(12)	12	-	-
Wyemitowane obligacje i papiery dłużne	2 073	1 018	(5)	5	-	-
Zmiana zysku brutto			**16**	**(16)**	**-**	**-**
Instrumenty pochodne zabezpieczające (aktywa)	9	9	22	(22)	(8)	8
Instrumenty pochodne zabezpieczające (pasywa)	78	78	71	(74)	(32)	33
Zmiana innych całkowitych dochodów			**93**	**(96)**	**(40)**	**41**

Ryzyko walutowe

W zakresie transakcji finansowych Spółka jest narażona na ryzyko walutowe z tytułu pożyczek od jednostki zależnej Energa Finance AB (publ). W celu zabezpieczenia tego ryzyka Spółka zawarła transakcje walutowej zamiany stóp procentowych CCIRS oraz wdrożyła rachunkowość zabezpieczeń (patrz opis w nocie 8.12.4). Dodatkowo Spółka identyfikuje ryzyko walutowe w związku z posiadanymi środkami pieniężnymi.

W analizie wrażliwości na ryzyko walutowe potencjalne możliwe zmiany kursów walutowych zostały obliczone na podstawie rocznych zmienności implikowanych dla opcji walutowych kwotowanych na rynku międzybankowym dla danej pary walut na dzień kończący okres sprawozdawczy.

Poniższa tabela przedstawia wrażliwość wyniku finansowego brutto oraz innych całkowitych dochodów na racjonalne możliwe do zaistnienia zmiany kursów walutowych, przy założeniu niezmienności innych czynników ryzyka dla tych klas instrumentów finansowych, które są narażone na ryzyko zmiany kursów walutowych:

Aktywa i zobowiązania finansowe	31 grudnia 2018		Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe na 31 grudnia 2018	
	Wartość księgowa	Wartość narażona na ryzyko	EUR/PLN	
	PLN	*PLN*	*kurs EUR/PLN + 6%*	*kurs EUR/PLN - 6%*
Aktywa				
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2 063	131	8	(8)
Instrumenty pochodne zabezpieczające (aktywa)	52	1 928	116	(116)
Zobowiązania				
Kredyty i pożyczki	5 066	3 025	(182)	182
Wyemitowane obligacje i papiery dłużne	2 100	1 085	(65)	65
Instrumenty pochodne zabezpieczające (pasywa)	40	2 196	132	(132)
Zmiana zysku brutto			**(13)**	**13**
Zmiana innych całkowitych dochodów*			**22**	**(22)**

*dotyczy instrumentów pochodnych zabezpieczających

24. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym (kontynuacja)

Aktywa i zobowiązania finansowe	31 grudnia 2017		Analiza wrażliwości na ryzyko walutowe na 31 grudnia 2017	
	Wartość księgowa	Wartość narażona na ryzyko	EUR/PLN	
	PLN	*PLN*	*kurs EUR/PLN + 6%*	*kurs EUR/PLN - 6%*
Aktywa				
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	3 013	91	5	(5)
Instrumenty pochodne zabezpieczające (aktywa)	9	1 932	116	(116)
Zobowiązania				
Kredyty i pożyczki	5 413	2 944	(177)	177
Wyemitowane obligacje i papiery dłużne	2 073	1 055	(63)	63
Instrumenty pochodne zabezpieczające (pasywa)	78	2 148	129	(129)
Zmiana zysku brutto			**(16)**	**16**
Zmiana innych całkowitych dochodów*			**26**	**(26)**

*dotyczy instrumentów pochodnych zabezpieczających

24.2. Ryzyko kredytowe

Ze specyfiki działalności Energa SA wynikają jej przychody i należności, które są w większości generowane w transakcjach ze spółkami zależnymi. Sytuacja finansowa spółek z Grupy Kapitałowej jest na bieżąco monitorowana przez odpowiednie służby Energa SA, w związku z czym narażenie na ryzyko nieściągalnych należności jest nieistotne.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty, ryzyko kredytowe powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości księgowej tych instrumentów.

Zgodnie z przyjętą Polityką finansową Grupy Energa spółka Energa SA jest odpowiedzialna za organizowanie finansowania dłużnego na rynku finansowym dla wszystkich spółek Grupy, a także dystrybucję pozyskanych środków do spółek operacyjnych z wykorzystaniem wewnętrznych emisji obligacji. Energa SA występuje w tej roli jako inwestor nabywający długoterminowe papiery wartościowe emitowane przez spółki Grupy Energa. Powyższa struktura generuje dla Energa SA ryzyko kredytowe związane z obsługą wyemitowanych przez spółki obligacji. Na dzień 31 grudnia 2018 roku wartość nominalna nabytych przez Energa SA obligacji wyemitowanych przez spółki Grupy Energa przedstawiała się następująco:

- Energa-Operator SA – 3 916 mln zł,
- Energa Wytwarzanie SA – 747 mln zł,
- Energa Kogeneracja Sp. z o.o. – 26 mln zł,
- Energa Elektrownie Ostrołęka SA – 72 mln zł.

24.3. Ryzyko związane z płynnością

Spółka monitoruje ryzyko braku funduszy niezbędnych do regulowania zobowiązań zgodnie z ich terminami wymagalności przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to bazuje na prognozowanych przepływach pieniężnych z działalności operacyjnej, inwestycyjnej oraz finansowej, które są sporządzane przez wszystkie spółki Grupy. Dodatkowo prowadzona jest bieżąca weryfikacja trafności sporządzanych prognoz.

Z dniem 4 stycznia 2016 roku w Grupie Energa została uruchomiona usługa cash poolingu rzeczywistego bezzwrotnego dla środków w walucie krajowej. Narzędzie to pozwala w sposób efektywny zarządzać płynnością Grupy z poziomu spółki holdingowej. Zgodnie z założeniami struktury na koniec każdego dnia roboczego środki pieniężne spółek Grupy konsolidowane są na rachunkach Energa SA i następnego dnia mogą być wykorzystywane do finansowania zobowiązań płatniczych poszczególnych uczestników. Wdrożone narzędzie pozwala w sposób efektywny wykorzystywać do finansowania prowadzonej działalności w pierwszej kolejności środki wypracowane przez Grupę, a w kolejnym kroku finansowanie dłużne.

W zakresie zarządzania ryzykiem płynności celem Spółki jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością, a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, obligacje, euroobligacje oraz umowy leasingu finansowego.

Szczegóły dotyczące głównych tytułów pozyskanego przez Spółkę finansowania zewnętrznego zostały przedstawione w nocie 23.7.

Poniższa tabela przedstawia zobowiązania finansowe Spółki według daty wymagalności na podstawie umownych niezdyskontowanych płatności (według wartości nominalnej, włączając płatności z tytułu ewentualnych odsetek).

24. Cele i zasady zarządzania ryzykiem finansowym (kontynuacja)

	Poniżej 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	RAZEM
31 grudnia 2018					
Kredyty i pożyczki	96	247	3 743	1 496	**5 582**
Wyemitowane obligacje i papiery dłużne	9	1 073	703	636	**2 421**
Zobowiązania z tytułu cash poolingu	314	-	-	-	**314**
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	20	-	-	-	**20**
Pozostałe zobowiązania finansowe	5	-	25	15	**45**
RAZEM	**444**	**1 320**	**4 471**	**2 147**	**8 382**

	Poniżej 3 miesięcy	Od 3 do 12 miesięcy	Od 1 roku do 5 lat	Powyżej 5 lat	RAZEM
31 grudnia 2017					
Kredyty i pożyczki	137	340	3 721	1 889	**6 087**
Wyemitowane obligacje i papiery dłużne	9	65	1 202	1 178	**2 454**
Zobowiązania z tytułu cash poolingu	477	-	-	-	**477**
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	14	-	-	-	**14**
Pozostałe zobowiązania finansowe	9	-	-	78	**87**
RAZEM	**646**	**405**	**4 923**	**3 145**	**9 119**

Aktywa finansowe Spółki cechuje wysoka płynność. Składają się na nie głównie środki pieniężne i ich ekwiwalenty. Strukturę środków pieniężnych i ich ekwiwalentów przedstawia nota 13.

NOTA OBJAŚNIAJĄCA DO JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

25. Sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Odsetki i dywidendy, netto

	Rok zakończony 31 grudnia 2018	Rok zakończony 31 grudnia 2017
Dywidendy otrzymane	(675)	(203)
Odsetki otrzymane i zapłacone	241	62
Odsetki naliczone	(105)	45
RAZEM	**(539)**	**(96)**

POZOSTAŁE NOTY OBJAŚNIAJĄCE

26. Zarządzanie kapitałem

Głównym celem zarządzania kapitałem Spółki jest utrzymanie inwestycyjnego poziomu ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników finansowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy. Powyższy cel realizowany jest poprzez przyjęte w Grupie regulacje wewnętrzne. Spółka jest podmiotem, który jako jedyny odpowiada za prowadzenie polityki dłużnej Grupy oraz zawieranie transakcji zabezpieczających.

Spółka monitoruje podstawowy wskaźnik zadłużenia jakim jest współczynnik określający relację długu netto do wielkości EBITDA szacowany na bazie wielkości skonsolidowanych. Na dzień bilansowy wielkość tegoż wskaźnika wyniosła 2,40 podczas gdy w umowach o finansowanie zawarto poziom 3,5.

Wartość powyższego wskaźnika jest cyklicznie monitorowana również przez instytucje finansujące Spółkę oraz agencje ratingowe i ma wymierny wpływ na ocenę wiarygodności kredytowej Spółki, a przez to na możliwość oraz koszt pozyskania finansowania dłużnego.

Poniższe dane pochodzą ze skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej Energa za rok zakończony dnia 31 grudnia 2018 roku.

26. Zarządzanie kapitałem (kontynuacja)

	Stan na 31 grudnia 2018	Stan na 31 grudnia 2017
Oprocentowane kredyty i pożyczki	2 573	3 076
Wyemitowane obligacje i papiery dłużne	4 592	4 629
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty bez środków o ograniczonej możliwości dysponowania	(2 656)	(3 610)
Zadłużenie netto	**4 509**	**4 095**
EBITDA	**1 877**	**2 160**
Zadłużenie netto / EBITDA	**2,40**	**1,90**

27. Aktywa i zobowiązania warunkowe

W Spółce nie występują istotne aktywa i zobowiązania warunkowe.

28. Struktura zatrudnienia

Przeciętne zatrudnienie w Spółce w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2018 roku wyniosło 169,85 etaty, natomiast 31 grudnia 2017 roku kształtowało się na poziomie 141,3 etatów.

29. Inne informacje mające istotny wpływ na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej oraz wynik finansowy Spółki

W dniu 4 kwietnia 2018 roku spółka Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. („Zamawiający") rozstrzygnęła postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego pt. „Budowa Elektrowni Ostrołęka C o mocy ok. 1000 MW" („Postępowanie", „Zamówienie") poprzez wybór Konsorcjum GE Power Sp. z o.o. i Alstom Power System S.A.S., jako Generalnego Wykonawcy, który zaoferował wykonanie przedmiotu Zamówienia o parametrach określonych w ofercie za kwotę netto 5 050 mln zł, brutto 6 023 mln zł.

Rozstrzygnięcie Postępowania nie jest równoznaczne z :

- wyrażeniem zgody na zawarcie kontraktu z Generalnym Wykonawcą – do wyrażenia takiej zgody konieczna jest bowiem między innymi uprzednia zgoda Rady Nadzorczej Energa SA;
- wyrażeniem zgody na wydanie polecenia rozpoczęcia prac (ang. NTP – notice to proceed) – wydanie NTP wymaga bowiem między innymi uprzedniej zgody Rady Nadzorczej Energa SA oraz uprzedniego wyrażenia kierunkowej zgody przez Walne Zgromadzenie Energa SA na przystąpienie do Etapu Budowy.

Wcześniej, w dniu 24 marca 2018 roku Zarząd Energa SA, jako udziałowiec Zamawiającego, otrzymał od Zamawiającego wniosek o zgodę na rozstrzygnięcie Postępowania (raport bieżący nr 11/2018). Przedmiotową zgodę Zarząd Energa SA wyraził w dniu 27 marca 2018 roku (raport bieżący nr 13/2018).

W dniu 12 lipca 2018 roku spółka Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. podpisała Umowę o zamówienie publiczne z Generalnym Wykonawcą: Konsorcjum GE Power Sp. z o.o. – Lider Konsorcjum oraz Alstom Power Systems S.A.S. (raport bieżący 33/2018).

W dniu 3 września 2018 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki, powzięło uchwałę w sprawie wyrażenia kierunkowej zgody na przystąpienie do Etapu Budowy w ramach Projektu Ostrołęka C, polegającego na przygotowaniu, budowie i eksploatacji bloku energetycznego na parametry nadkrytyczne pary opalanego węglem kamiennym o mocy brutto ok. 1 000 MWe.

W dniu 4 września 2018 roku zostało zawarte porozumienie pomiędzy Energa SA, Enea S.A., Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o., a Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym Aktywów Niepublicznych Energia („Fundusz"), w zakresie zaangażowania kapitałowego Funduszu (poprzez objęcie udziałów w kapitale zakładowym spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o.) w realizowany przez spółkę Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. projekt przygotowania, budowy i eksploatacji bloku energetycznego, o mocy brutto około 1000 MW, opalanego węglem kamiennym („Projekt"). W treści porozumienia określono wstępną strukturę finansowania Projektu, gdzie łącznie 2 mld PLN obejmuje kapitał wnoszony do spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. przez Energa SA i Enea S.A. (po 1 mld PLN), uwzględniając w tej kwocie środki wnoszone przez Energa SA i Enea S.A. przed dniem zawarcia ewentualnej umowy inwestycyjnej z Funduszem, oraz maksymalnie 1 mld PLN kapitał wnoszony do spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. przez Fundusz, a pozostała kwota przypadać będzie na pozostałe formy finansowania. Porozumienie obowiązuje od dnia zawarcia do 30 listopada 2018 roku.

W dniu 28 grudnia 2018 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na wydanie polecenia rozpoczęcia prac (ang. NTP – notice to proceed) związanego z budową Elektrowni Ostrołęka C o mocy 1000 MW. Zarząd Elektrownia Ostrołęka wydał 28 grudnia 2018 roku polecenie rozpoczęcia prac związanych z budową Elektrowni Ostrołęka C dla generalnego wykonawcy: Konsorcjum GE Power Sp. z o.o. - lidera konsorcjum oraz ALSTOM Power Systems S.A.S.

Dodatkowo zgodnie z informacją przedstawioną w raporcie bieżącym Grupy Kapitałowej Polimex-Mostostal (raport bieżący nr 30/2018 z dnia 22 czerwca 2018 roku) Zarząd „Polimex-Mostostal" SA z siedzibą w Warszawie poinformował, że spółka zawarła z GE Power Sp. z o.o. list intencyjny dotyczący współpracy przy realizacji zamówienia publicznego pod nazwą „Budowa Elektrowni Ostrołęka C o mocy ok. 1000 MW", gdzie Zamawiającym jest Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o.

30. Istotne zdarzenia, jakie wystąpiły po dniu kończącym okres sprawozdawczy

W dniu 4 stycznia 2019 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. podjęło uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego spółki do kwoty 912 mln zł, tj. o 361 mln zł. Nowe udziały zostały objęte po połowie, tj. po 181 mln zł, przez Energa SA i ENEA S.A. W dniu 1 marca 2019 roku nastąpiła rejestracja podwyższenia kapitału w KRS.

W dniu 23 stycznia 2019 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Energa Invest Sp. z o.o. podjęło uchwałę o dokonaniu dopłaty zwrotnej do udziałów Energa Invest Sp. z o.o. przez jedynego wspólnika spółki tj. Energa SA. Łączna wartość dopłaty do kapitału wyniosła 34 mln zł i została wniesiona w dniu 30 stycznia 2019 roku.

W dniu 30 stycznia 2019 roku nastąpił wcześniejszy wykup obligacji serii ENHYDRO1224_001 przez spółkę Energa Wytwarzanie SA. Wartość nominalna wszystkich wykupywanych obligacji na dzień wcześniejszego wykupu wyniosła 100 mln zł.

W dniu 14 lutego 2019 roku Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki ENSA PGK8 Sp. z o.o. podjęło uchwałę o dokonaniu dopłaty do kapitału spółki ENSA PGK8 Sp. z o.o. przez jedynego wspólnika spółki tj. spółkę Energa SA, w łącznej wysokości 0,2 mln zł. Dopłata została wniesiona w dniu 20 lutego 2019 roku.

Członkowie Zarządu

Alicja Klimiuk ……...
p.o. Prezesa Zarządu

Jacek Kościelniak ……...
Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych

Grzegorz Ksepko ……..……..
Wiceprezes Zarządu ds. Korporacyjnych

ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o. ……
Podmiot odpowiedzialny za prowadzenie ksiąg
rachunkowych i sporządzenie sprawozdania finansowego
ENERGA Centrum Usług Wspólnych Sp. z o.o.
al. Grunwaldzka 472, 80-309 Gdańsk
KRS 0000049425, NIP 879-229-21-45, REGON 871566320 ……

Gdańsk, 13 marca 2019 roku